

A group of children are gathered together, holding up various traffic signs. Some signs show a pedestrian crossing, while others show a red 'X' over a blue background. A large, red ladybug plush toy is visible in the foreground. The children are wearing hats and casual clothing. The background is a plain wall.

**TURU-
UURINGUTE
AS**

Laste liiklusohutus

Maanteeamet
10/2019

Uuringu teemad

TURVAVÖÖ KINNITAMINE SÕIDUKIS (küsimused 1-3)

HELKURI KANDMINE PIMEDA AJAL (küsimused 4-6)

JALGRATTAGA SÕITMINE

- Jalgrattaga sõitmine (küsimused 7-9, 12)
- Jalgratta ohutusvarustus (küsimused 10-11, 13-14)
- Kõrvalised tegevused jalgratturina liigeldes (küsimused 15-16)
- Jalgratturi koolituse läbimine ja jalgratturi juhiluba (küsimused 17-18)

JALAKÄIJANA LIIKLEMINE (10-14-aastaste seas)

- Kõrvalised tegevused jalakäijana liigeldes (küsimused 26-28)
- Teeületus (küsimused 23-25)

LIIKLUSOHUTUS

- Ohutu liiklemise õpetus (küsimused 19-20)
- “Peatu, vaata, veendu” märkamine (küsimus 22)
- Liiklusaabitsa kasutamine (küsimus 21)

Uuringu metoodika ja vastutajad

METOODIKA

- Üldkogum: 6-14-aastane Eesti elanikkond, 122 342 elanikku (ESA 2016. aasta andmetel)
- Meetod: Turu-uuringute AS Laste Omnibuss – arvuti abil juhitud personalintervjuudena
- Valimi koostamine: kasutati üldkogumi proportsionaalset mudelit, hiljem tulemused kaaluti üldkogumile vastavaks soo ja vanusgruppide, piirkonna järgi.
- Planeeritud valim: 300
- Tegelik valim: 306
- Valimiviga: 300 vastaja puhul $\pm 5,6\%$, väiksemate gruppide vaatlemisel võib viga olla suurem
- Küsitlusperiood: 3. - 21. oktoober 2019
- Küsitluse pikkus: 10 lehekülge

VASTUTAJAD

- Tellijapoolne kontaktisik
- Uuringu projektijuht ja aruande koostamine
- Küsitlustöö koordineerimine
- Valim, ankeedi programmeerimine
- Andmetöötlus

Raul Rom

Liis Grünberg, liis@turu-uuringute.ee, 58529707

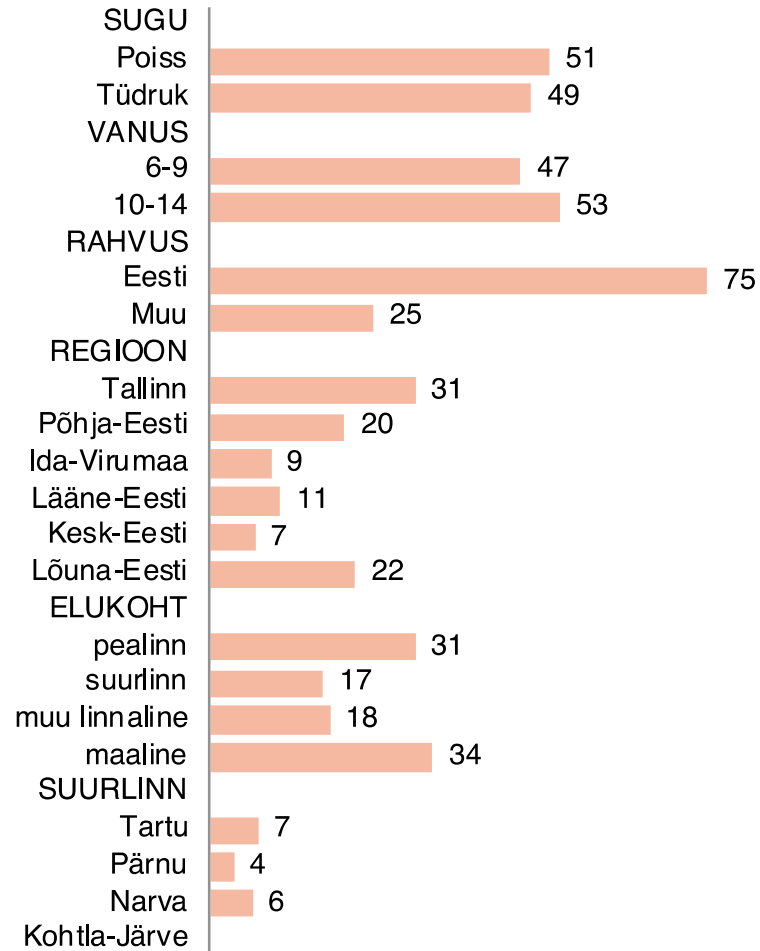
Kristel Merusk

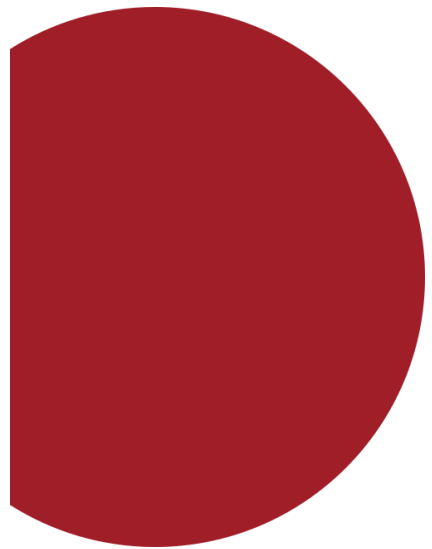
Irina Strapatshuk

Marina Karpištšenko

Vastajate struktuur

n=306, %

**Turvavöö kinnitamine
sõidukis**

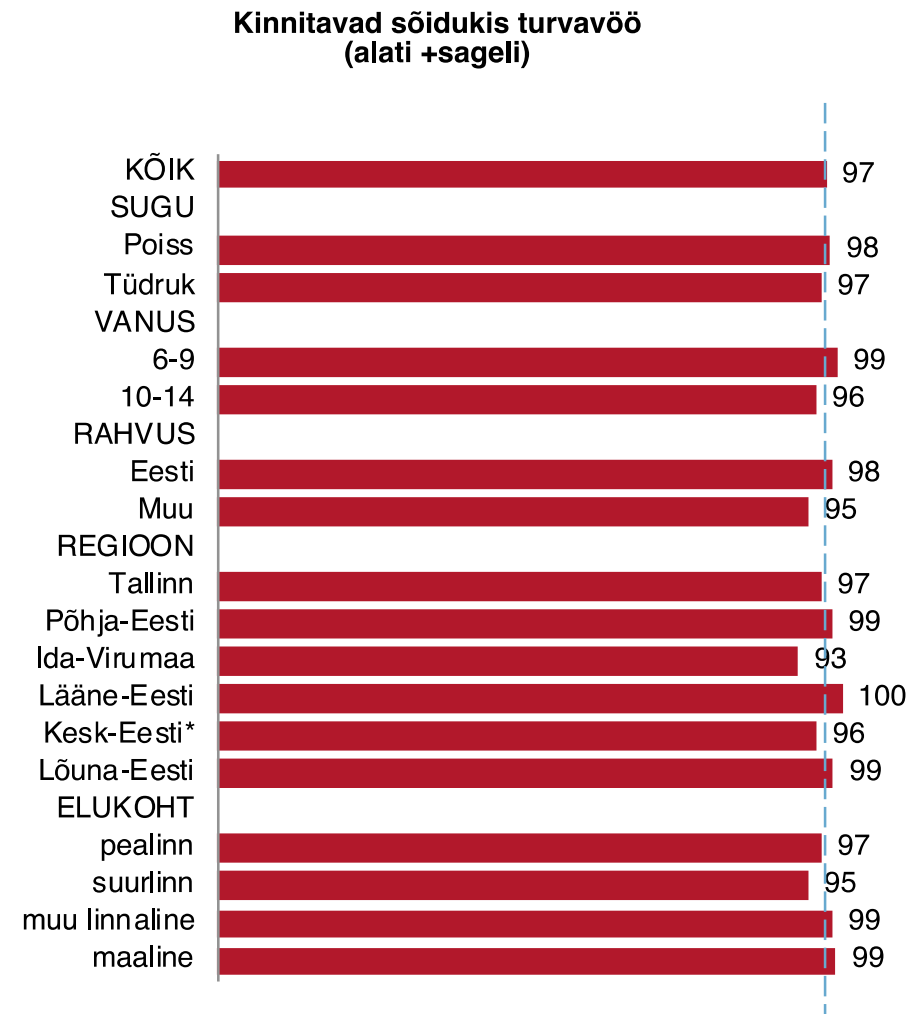
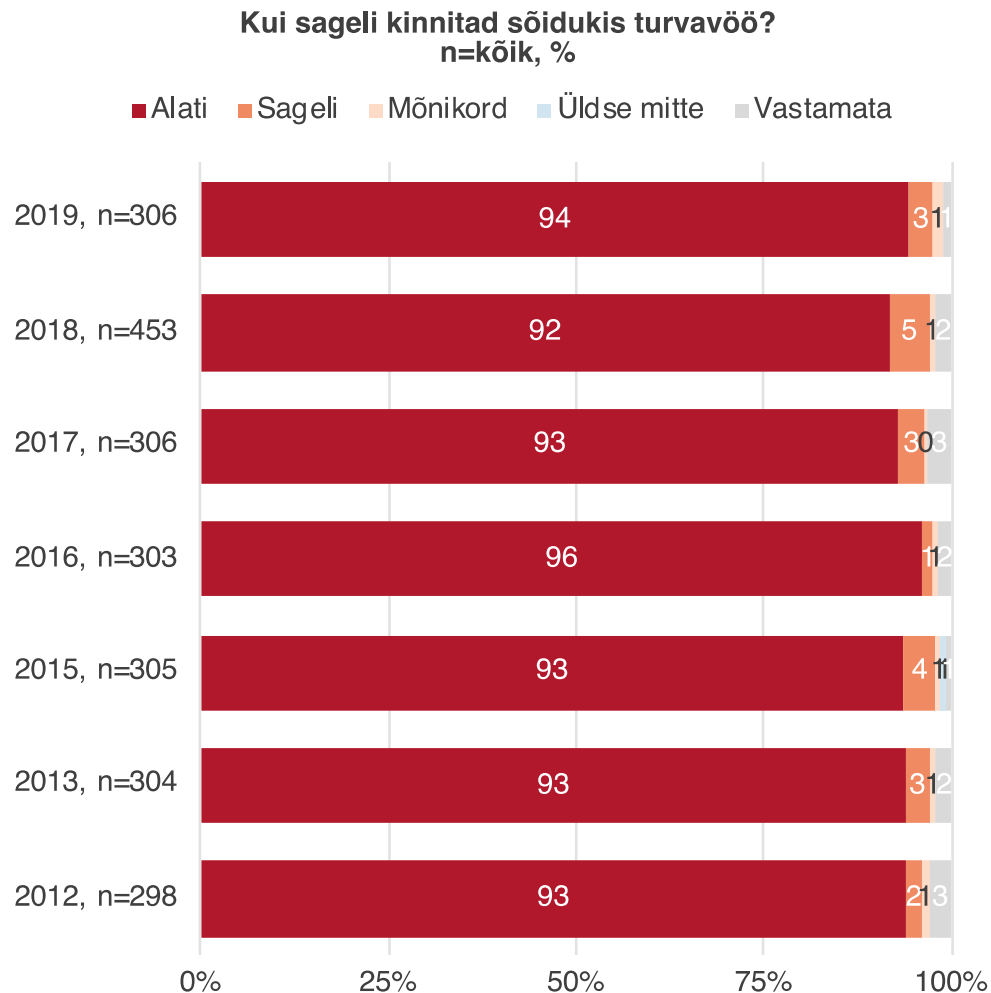
Turvavöö kinnitamine sõidukis

(Slaid 8-10)

- 6-14-aastastest lastest (nende endi sõnul) kinnitab autoga sõites alati turvavöö 94%, sageli teeb seda 3%, kokku seega 97% ehk 125 - 130 tuhat vastavas vanuses last (Slaid 7). Lisaks kinnitab turvavöö mõnikord 1% lastest (Slaid 7).
- Alati ja sageli turvavööd kinnitavate laste osakaal on valdav.
- Turvavöö kinnitamine on keskmisest sagedasem 6-9-aastaste, Lääne-Eesti ja pigem väiksemate linnaliste kui ka maapiirkondade laste seas. Muude taustaandmete lõikes olulised erinevused puuduvad (Slaid 7).
- Laste emadest kinnitab autoga sõites alati turvavöö 94% ja isadest 82% (Slaid 8). Emade puhul on näitaja aastaga muutunud veidi paremaks, isade puhul jäänud samale tasemele.
- Bussis kinnitab turvavöö selle olemasolul alati 61% ja sageli 12% bussiga sõitvatest lastest, kokku seega 73% ehk 137 – 151 tuhat vastavas vanuses last (Slaid 9). Eelmise aastaga võrreldes on bussis turvavööd kinnitavate laste osakaal oluliselt tõusnud, eelkõige seda reeglina kinnitavate laste oma (+8%).
- Bussis turvavöö kinnitamine on sagedasem 6-9-aastaste laste seas (Slaid 9).

Turvavöö kinnitamine sõidukis

Laste turvavöö kinnitamine

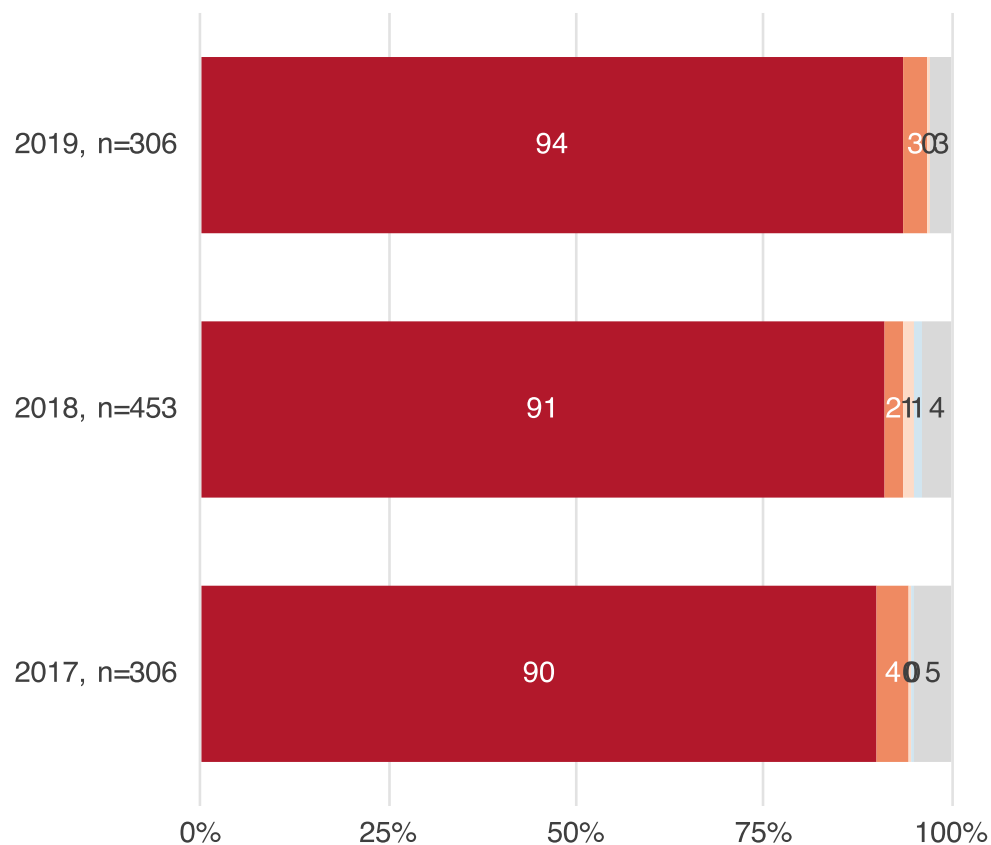
Turvavöö kinnitamine sõidukis

Vanemate turvavöö kinnitamine

Kui sageli kinnitab sõidukis turvavöö EMA?

n=kõik, %

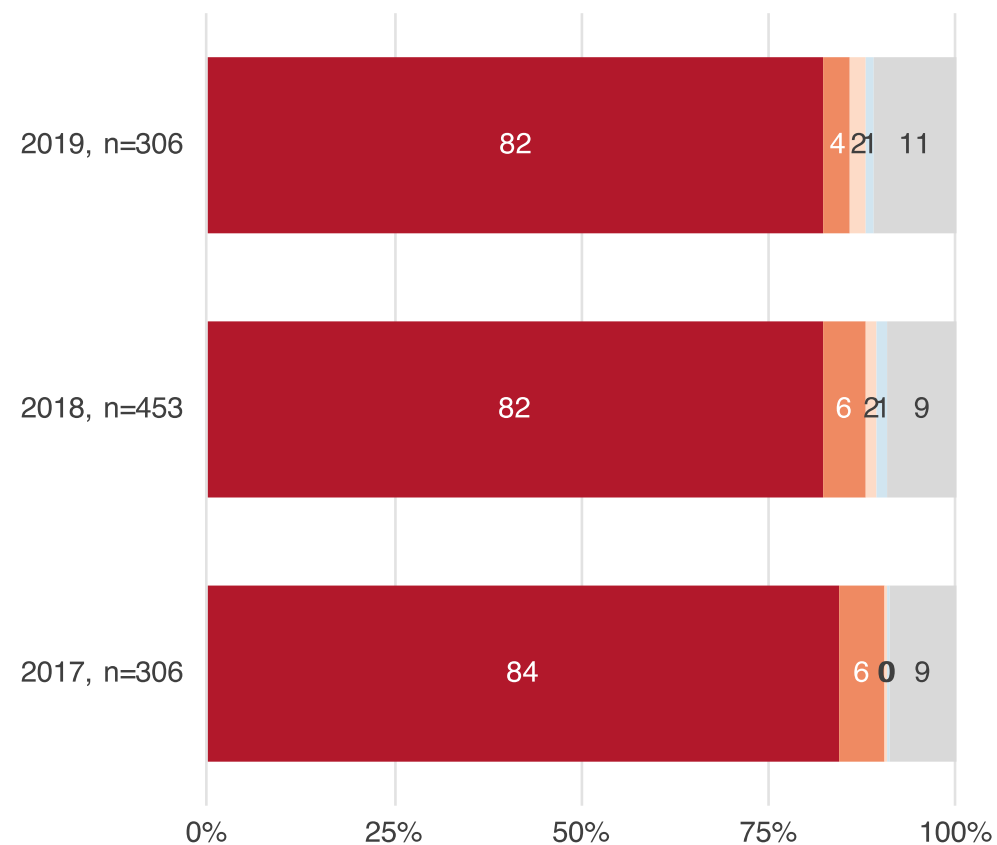
■ Alati ■ Sageli ■ Mõnikord ■ Üldse mitte ■ Vastamata

Kui sageli kinnitab sõidukis turvavöö ISA?

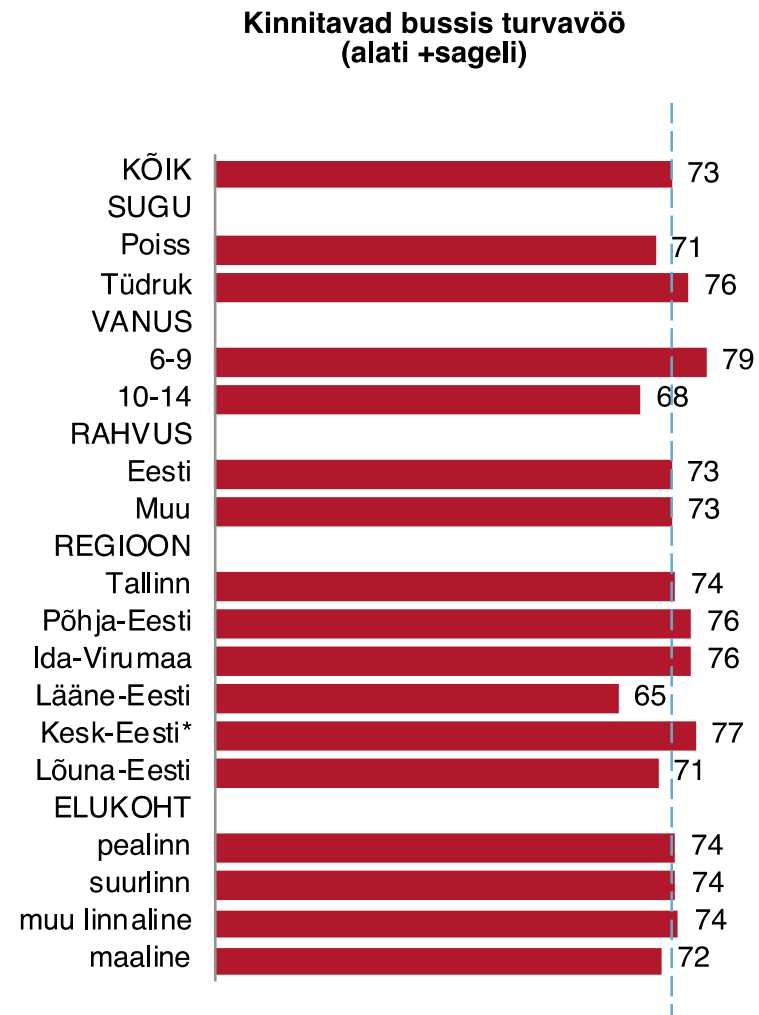
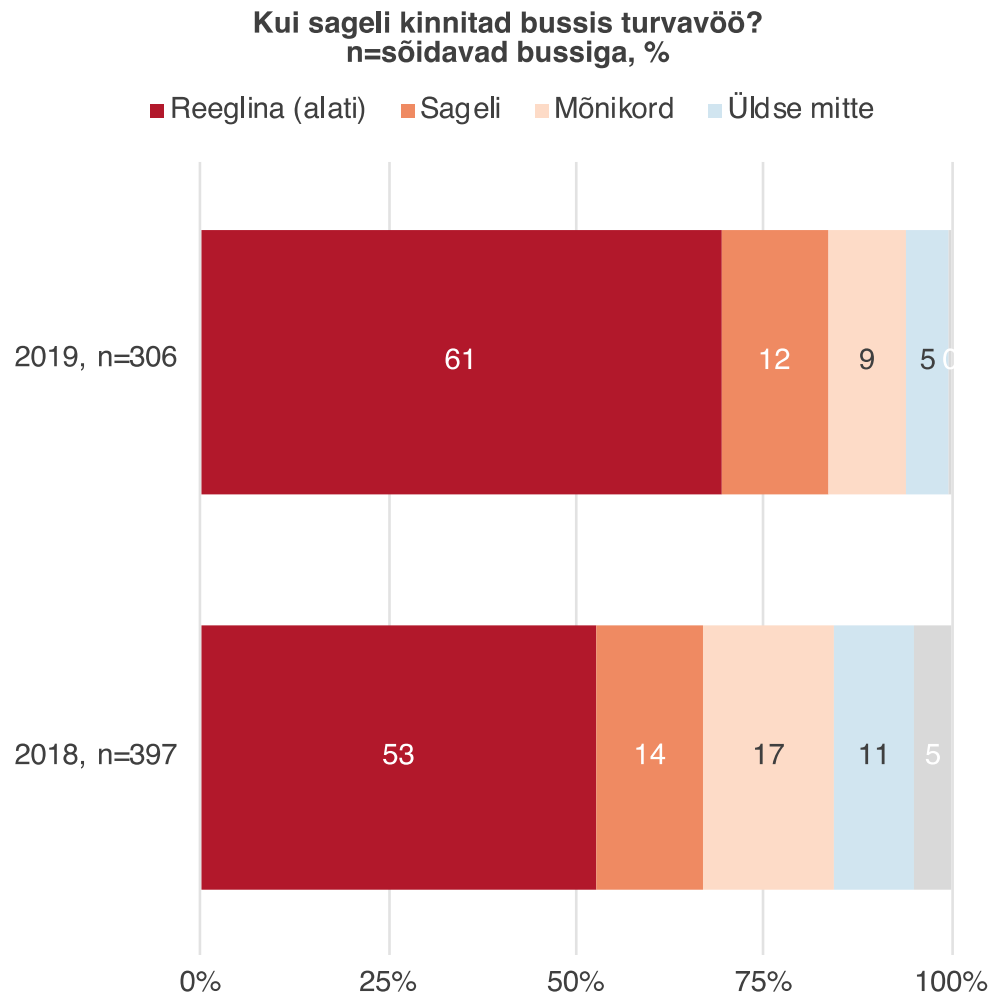
n=kõik, %

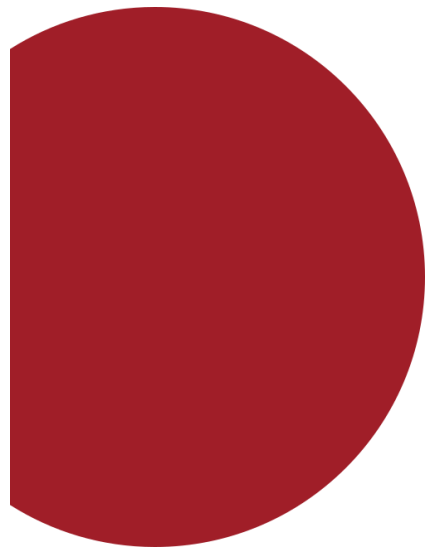
■ Reeglina (alati) ■ Sageli ■ Mõnikord ■ Üldse mitte ■ Vastamata

Turvavöö kinnitamine sõidukis

Laste turvavöö kinnitamine bussis

**Helkuri kandmine
pimeda ajal**

Helkuri kandmine pimedal ajal

(Slaid 12-13)

- 6-14-aastastest lastest (nende endi sõnul) kannab pimedal ajal väljas olles helkurit alati 67% ja sageli 17%, s.o kokku 84% ehk 104 -115 tuhat vastavas vanuses last. See näitaja on eelmise aastaga võrreldes veidi langenud. Lisaks kannab helkurit mõnikord 9% lastest (Slaid 12).
- Nende laste osakaal, kes ei kanna helkurit mitte kunagi on väga väike – 3%. See annab tunnistust sellest, et teadlikkus helkuri vajalikkusest kasvab ning selle kandmine on saanud omaseks.
- Helkuri kandmine laste seas on keskmisest sagedasem 6-9-aastaste ja Põhja-Eesti laste seas, muude taustaandmete lõikes olulised erinevused puuduvad (Slaid 12).
- Laste emadest kannab lapse sõnul pimedal ajal helkurit alati 50% ja sageli 17%, s.o kokku 67%, isadest aga vastavalt 35% ja 17%, s.o kokku 52% (Slaid 13). Helkuri nn juhukandjaid (mõnikord) on emade seas 15% ja isade seas 17%.
- Neid lapsevanemaid, kes ei kanna helkurit mitte kunagi, on emade seas vaid 3% ja isade seas 4%. Üsna suur osa lastest aga ei osanud öelda, kas nende vanemad kannavad helkureid (s.h vastav vanem puudub, ei liigu pimedal ajal).
- Võrreldes eelmise aastaga on helkurit alati kandvate vanemate osakaalud langenud, olles lähedasem 2017. aasta tasemega.
- Keskmisest tublimad helkuri kandjad on nii emade kui isade seas mitte-eestlaste vanemad. Muude taustaandmete lõikes olulised erinevused puuduvad.

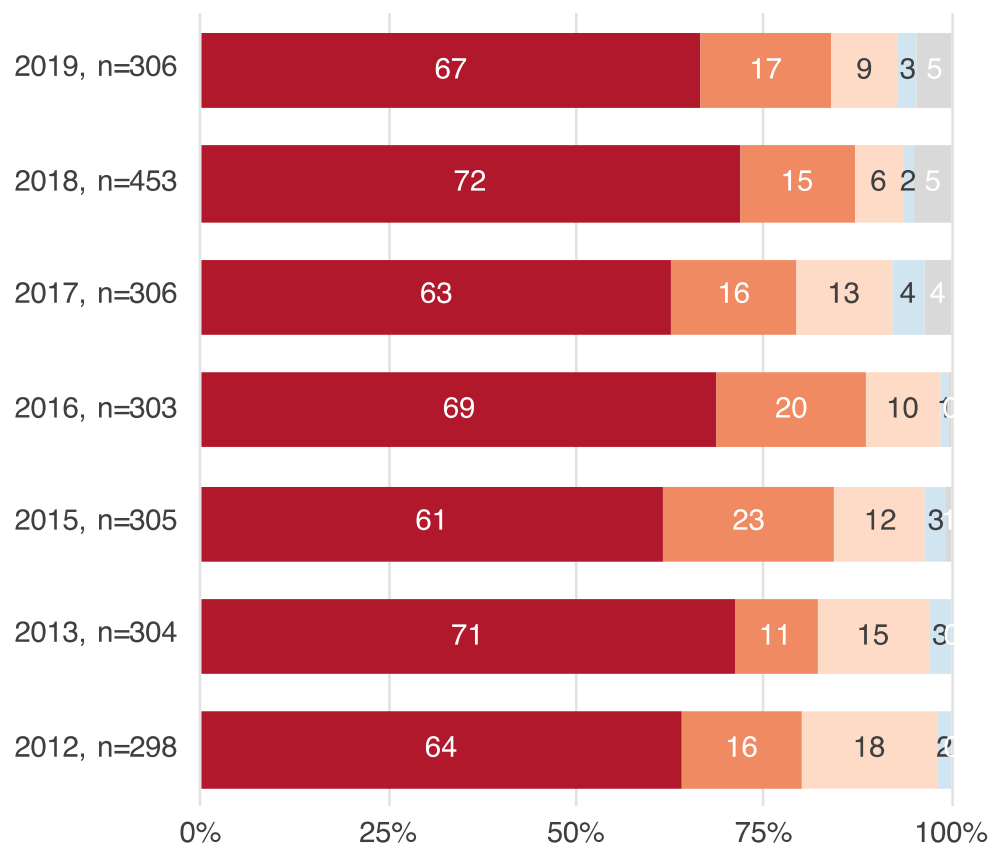
Helkuri kandmine pimedal ajal

Laste helmuri kandmine

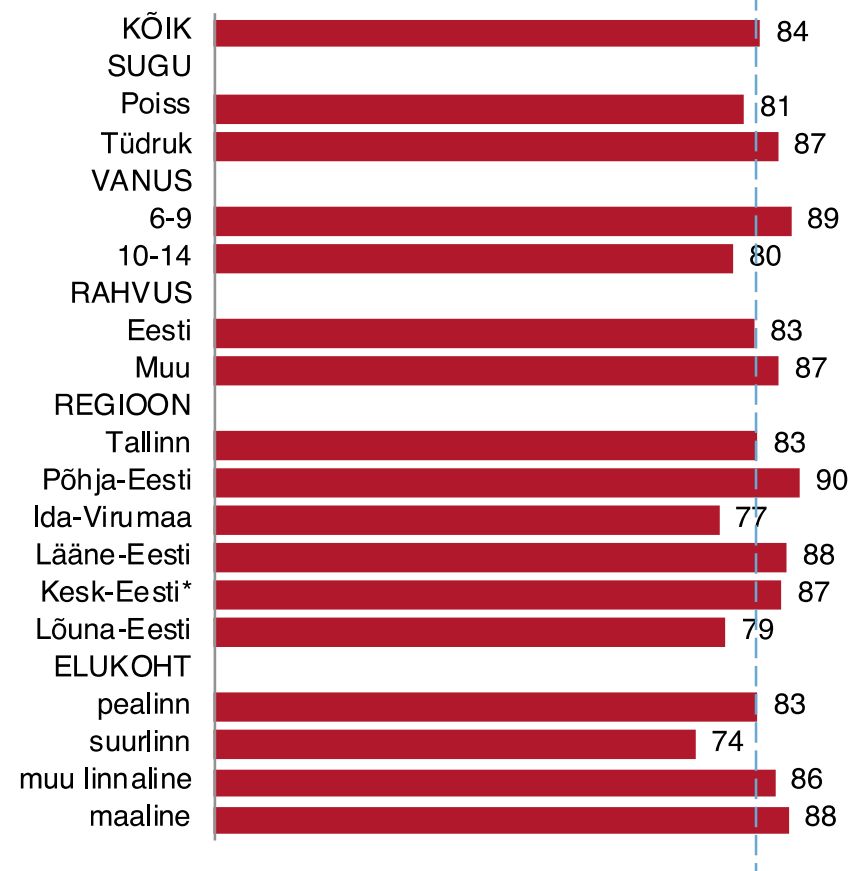
Kui sageli kannad pimedal ajal väljas olles helmurit?

n=kõik, %

Alati Sageli Mõnikord Üldse mitte Vastamata

Kannavad pimedal ajal väljas olles helmurit
(alati+sageli)

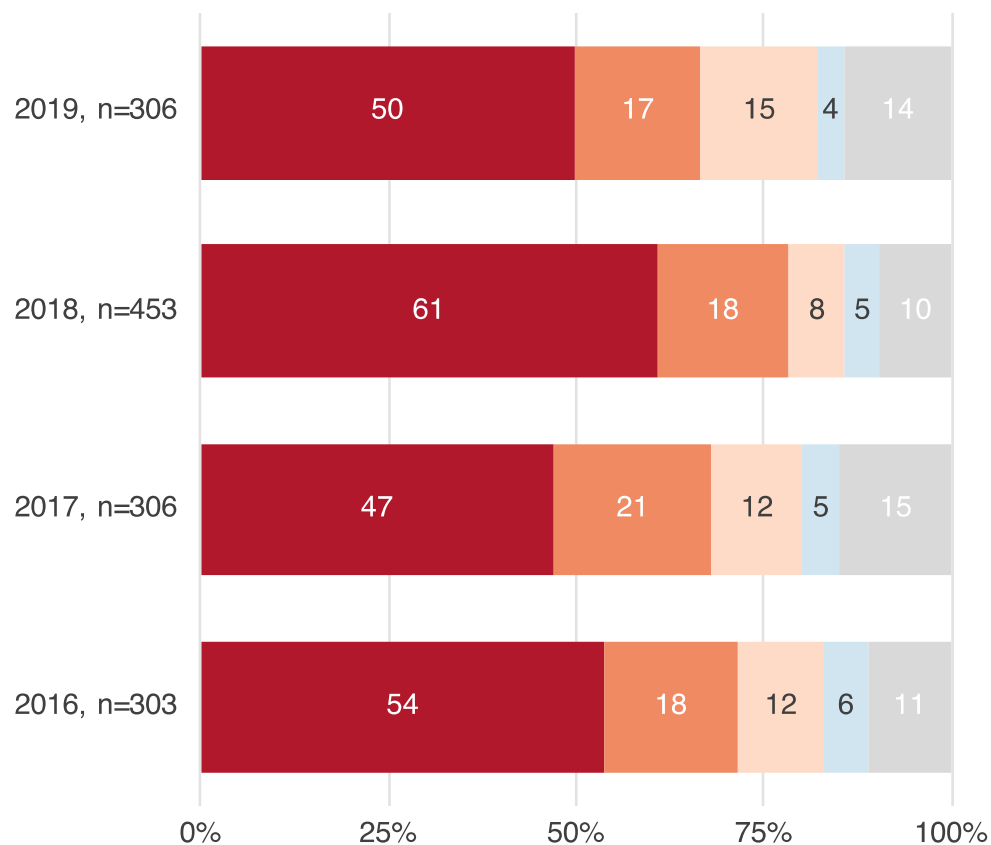

Helkuri kandmine pimedada ajal

Vanemate helmuri kandmine

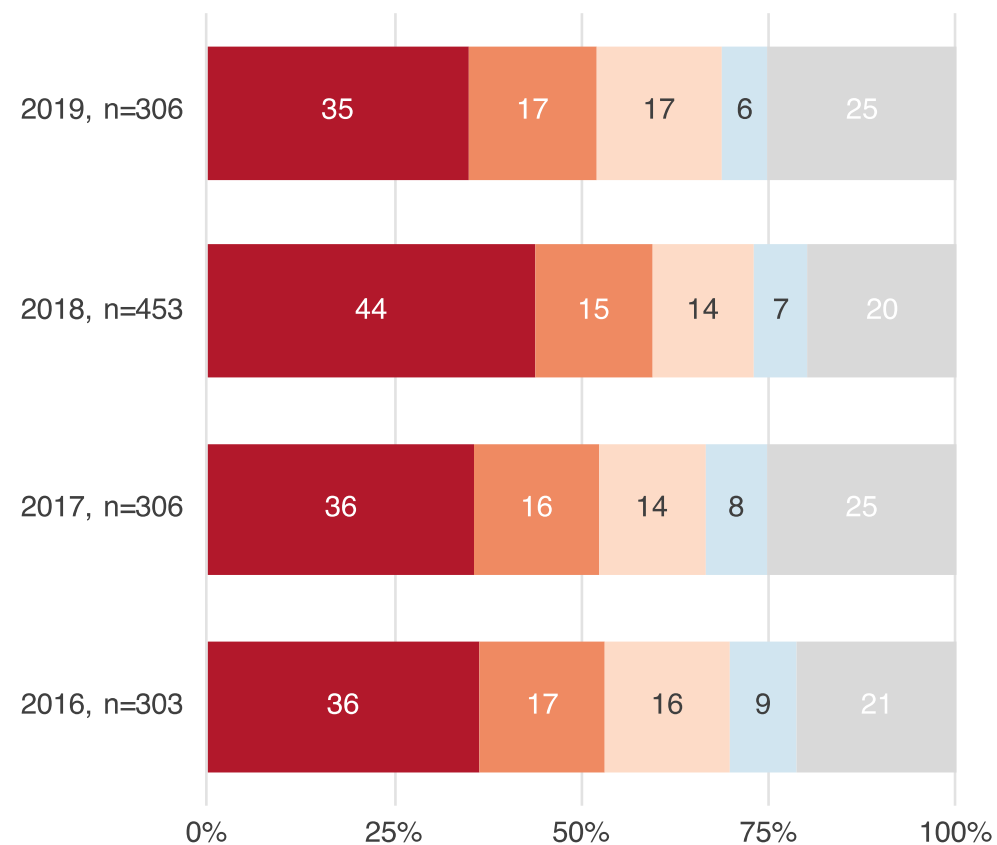
Kui sageli kannab pimedada ajal väljas olles helmurit EMA?
n=kõik, %

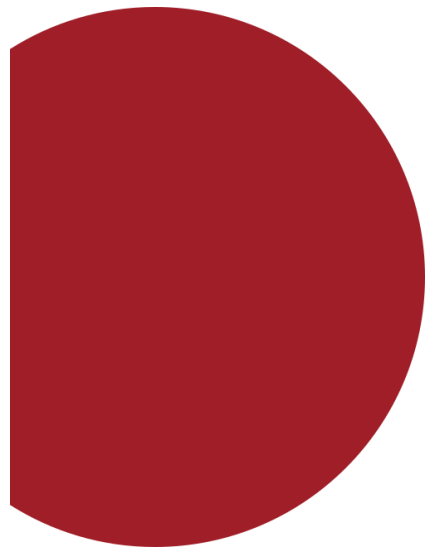
■ Alati ■ Sageli ■ Mõnikord ■ Üldse mitte ■ Vastamata

Kui sageli kannab pimedada ajal väljas olles helmurit ISA?
n=kõik, %

■ Alati ■ Sageli ■ Mõnikord ■ Üldse mitte ■ Vastamata

Jalgrattaga sõitmine

Jalgrattaga sõitmine

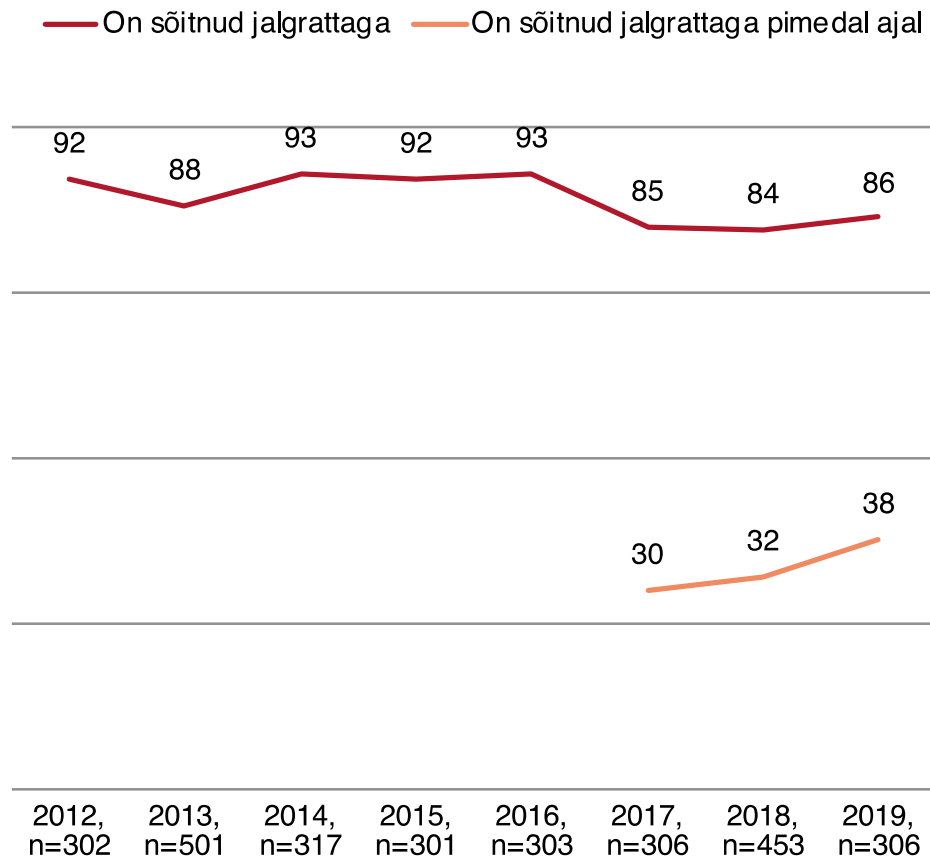
(Slaid 16-17)

- Jalgrattaga on viimase 12 kuu jooksul sõitnud 86% 6-14-aastastest lastest, s.o 108 – 118 tuhat last (Slaid 16).
- Jalgrattaga sõidavad sagedamini poisid, eestlased, Lääne- ja Lõuna-Eesti ning maapiirkondade lapsed; harvemini seevastu mitte-eestlased, Tallinna ja Ida-Virumaa lapsed (Slaid 16).
- Jalgrattaga pimedal ajal on viimase 12 kuu jooksul sõitnud 38% lastest (3% sageli ja 35% mõnikord); sagedamini 10-14-aastased (48%) lapsed, kes sõidavad jalgrattaga pea iga päev (56%) ning peamiselt tänavatel (58%) ja maantee servas (64%); harvemini seevastu 6-9-aastased (27%) ja muukeelsed (24%) lapsed.
- Jalgrattaga sõitvatest lastest 36% sõidavad igapäevaselt ja 39% vähemalt kord nädalas rattaga, harvemini sõitjad on ligikaudu neljandik (Slaid 17).
- Igapäevaselt sõidavad rattaga sagedamini Põhja-Eesti (58%) ja maapiirkondade (49%) lapsed; vähemalt kord nädalas sagedamini mitte-eestlastest lapsed (56%).
- Pea pooled lapsed sõidavad rattaga kõige enam kergliiklusteel, kuid ka kodutänaval ning hoovis, õuealal; lisaks sõidab kolmandik tänavatel ja kuuendik maantee servas (Slaid 17).
- Kui kodutänaval on 6-9- ja 10-14-aastaste rattaga sõitjate osakaal sama, siis 6-9-aastased liikleavad rattaga sagedamini hoovis või õuealal, muudes kohtades aga oluliselt harvemini kui 10-14-aastased.
- Maapiirkondade lastel on linnades elavate lastega võrreldes harvem võimalik sõita tänavatel (40% vs 24%).

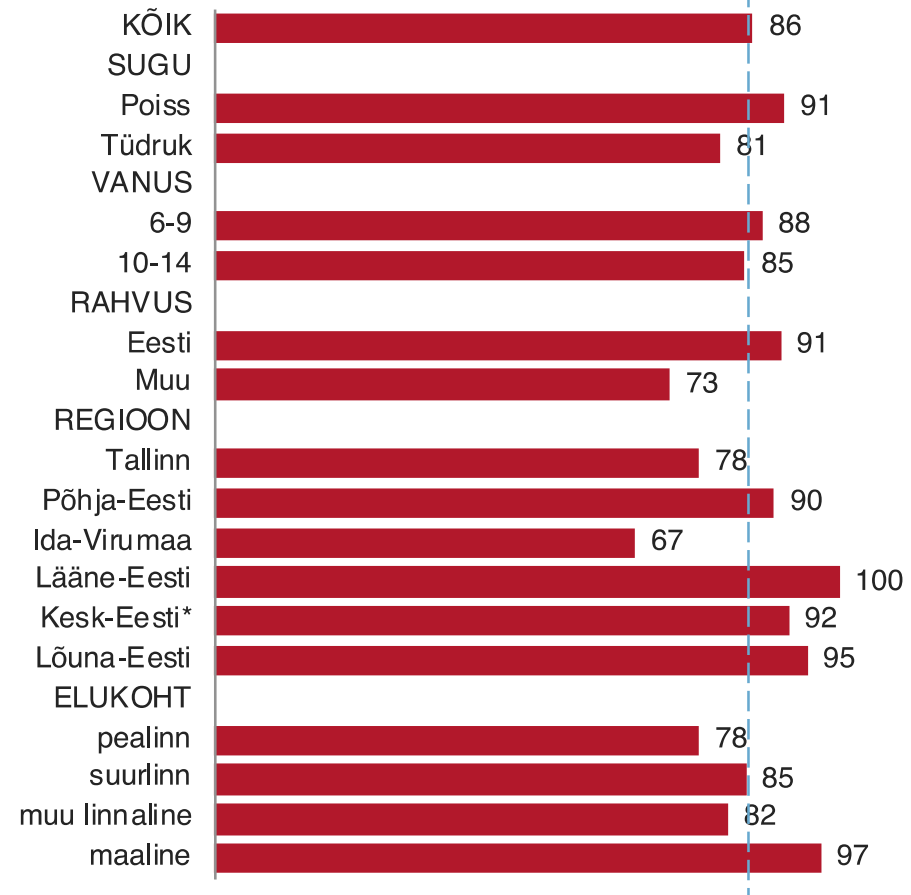
Jalgrattaga sõitmine

On sõitnud jalgrattaga viimase 12 kuu jooksul

On sõitnud jalgrattaga
viimase 12 kuu jooksul,
n=kõik, %

On sõitnud jalgrattaga
viimase 12 kuu jooksul

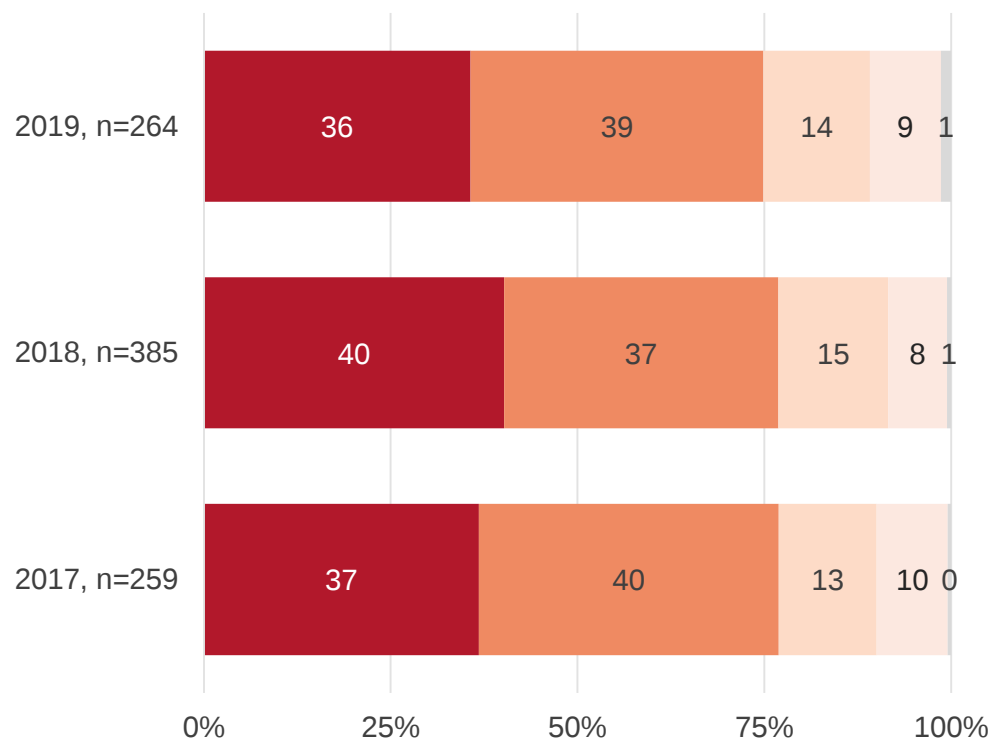
Jalgrattaga sõitmine

Jalgrattaga sõitmine – sagedus ja koht

Kui sageli jalgrattaga sõidad?

n=jalgratturid, %

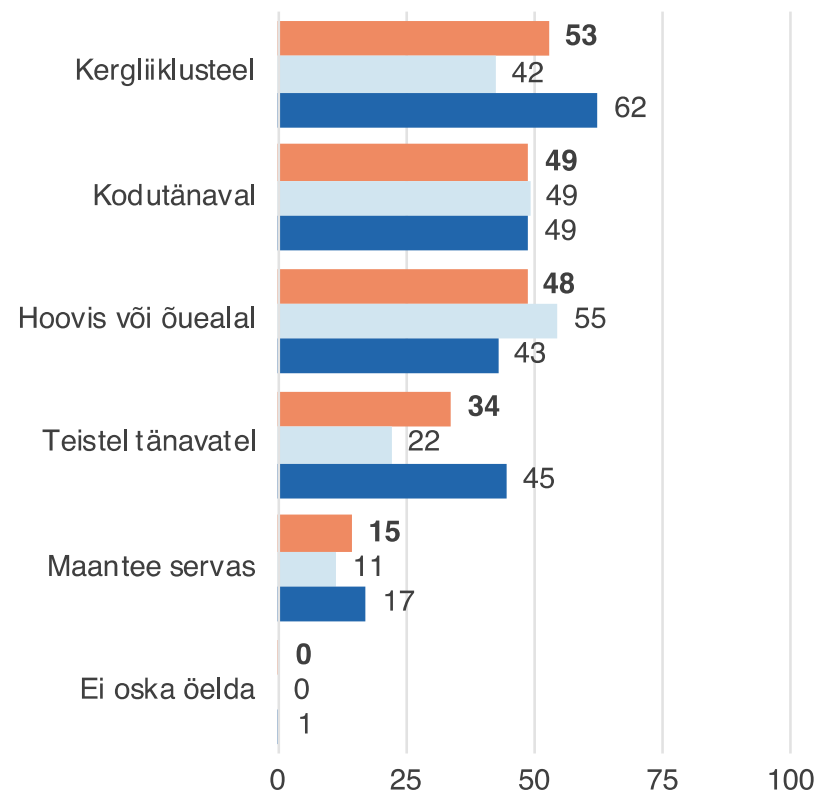
- Peaaegu iga päev
- Vähemalt kord nädalas
- Vähemalt kord kuus
- Harvemini kui kord kuus
- Ei oska öelda

Kus peamiselt jalgrattaga sõidad?

n=jalgratturid, %

- KOKKU, n=264
- 6-9-aastased, n=117
- 10-14-aastased, n=147

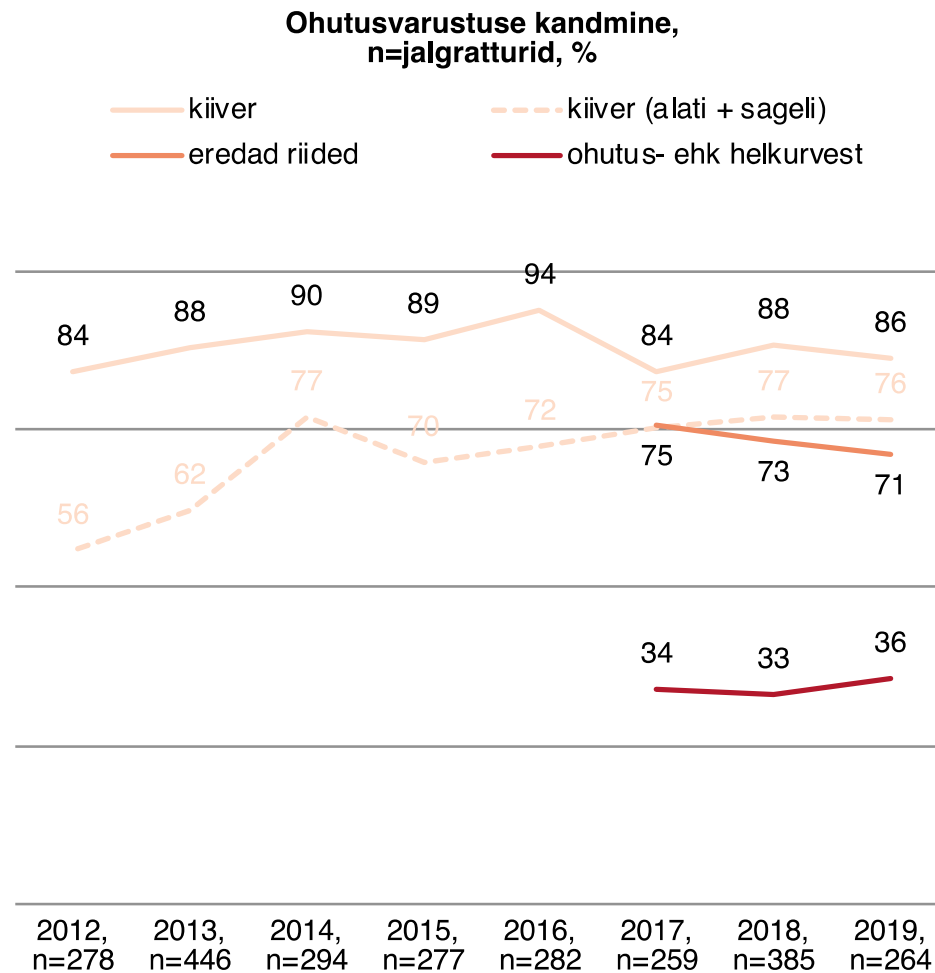
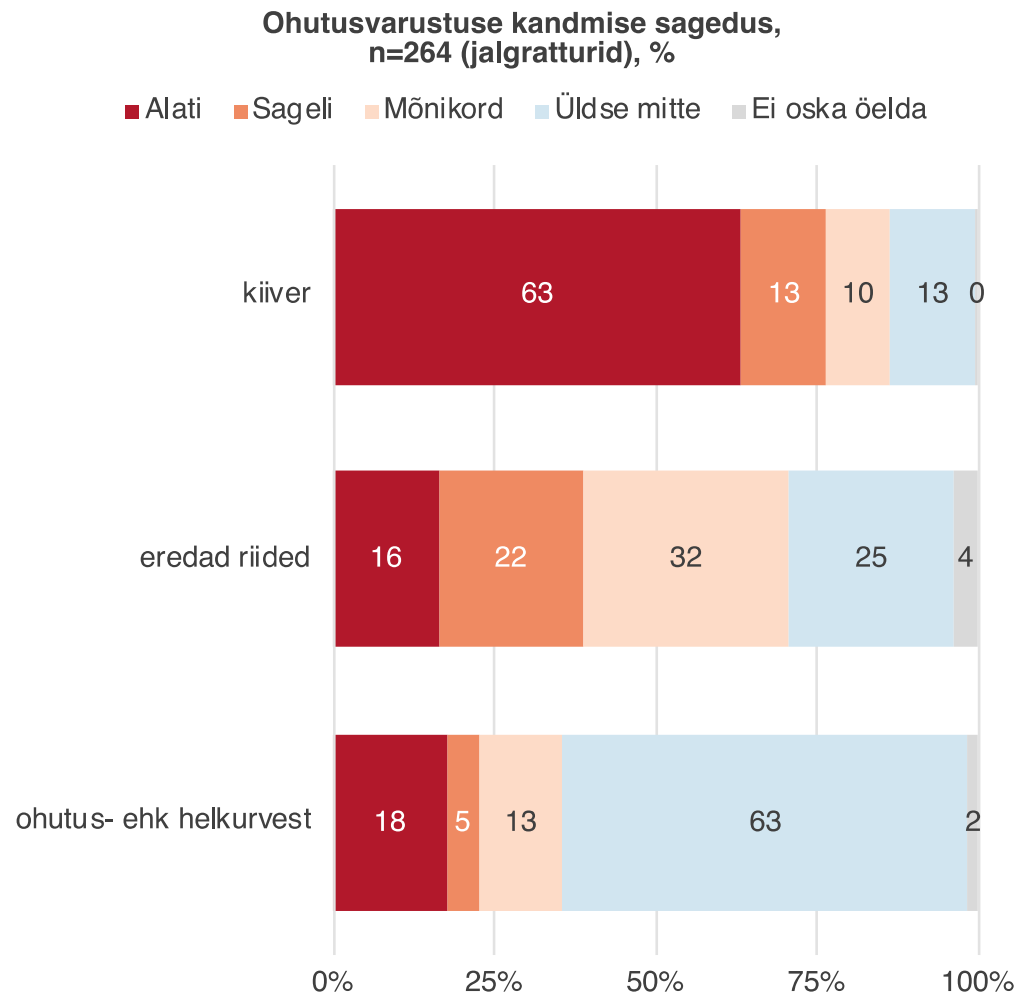
Jalgrattaga sõitmine

Jalgratturi ohutusvarustus (Slaid 19-22)

- 6-14-aastastest rattaga sõitvatest lastest kannab (Slaid 19):
 - jalgrattakiivrit kokku 86%, sh alati ja sageli kannab seda 76%, s.o 80 700 – 92 300 last;
 - ohutus- ehk helkurvesti kokku 36%, sh alati ja sageli kannab seda 23%, s.o 19 800 – 31 200 last;
 - muid eredaid riideid kokku 71%, sh alati ja sageli kannab seda 39%, s.o 37 100 – 50 400 last.
- Kiivrit kandvate laste osakaal kokku on viimasel kolmel aastal onud veidi madalamal tasemel kui sellele eelneval kolmel aastal, kuid kiivrit alati ja sageli kandvate laste osakaal on just viimasel kolmel aastal kõrgeimal tasemel (Slaid 19). Eredate riiete kandmine jalgrattaga sõites on langustrendis, ohutus- ehk helkurvesti kandmises olulisi muutusi pole.
- Keskmisest tublimad ohutusvarustuse kandjad (alati + sageli) on Põhja-Eesti ja väiksemate linnaliste kui ka maapiirkondade lapsed; eredate riiete kandmises ka muukeelne elanikkond (Slaid 20). Ohutusvarustuse kandmine ei erine sõltuvalt sellest, kui sageli või kus jalgrattaga sõidetakse.
- Pimeda ajal** sõitvatest jalgratturitest kannab ohutus- ehk helkurvesti kokku 40% ning veidi enam kui 2/3-l on kasutusel ka rattatuled, sealjuures ei erine oluliselt valge esitule ja punase tagatule kasutus (Slaid 21). Nimetatud ohutusvarustuse kasutajate osakaal pimeda ajal ei ole viimastel aastatel oluliselt muutunud.
- Jalgrataste varustatus erinevate helkuritega on samuti üsna hea** – taga punane helkur on olemas 86%-l, ees valge helkur 82%-l ja kodarahelkurid 69%-l laste ratastel. Signaalkell on kasutusel 74%-l laste ratastel (Slaid 22). Jalgratta varustatus helkuritega on veidi parem juhul Kesk- ja Lõuna-Eesti laste seas. Aastatega on paranenud laste jalgrataste varustatus signaalkellaga, muus osas olulisi muutusi ei ole.
- Ka jalgrataste varustatus töökorras piduritega on üsna hea** – töötav esi- kui ka tagapidur on olemas 84%-l laste jalgratastel, emb-kumb töötav pidur puudub vaid 1%-l, ülejäänutel töötab vähemalt üks piduritest, sagedamini on selleks tagapidur (Slaid 23).

Jalgrattaga sõitmine

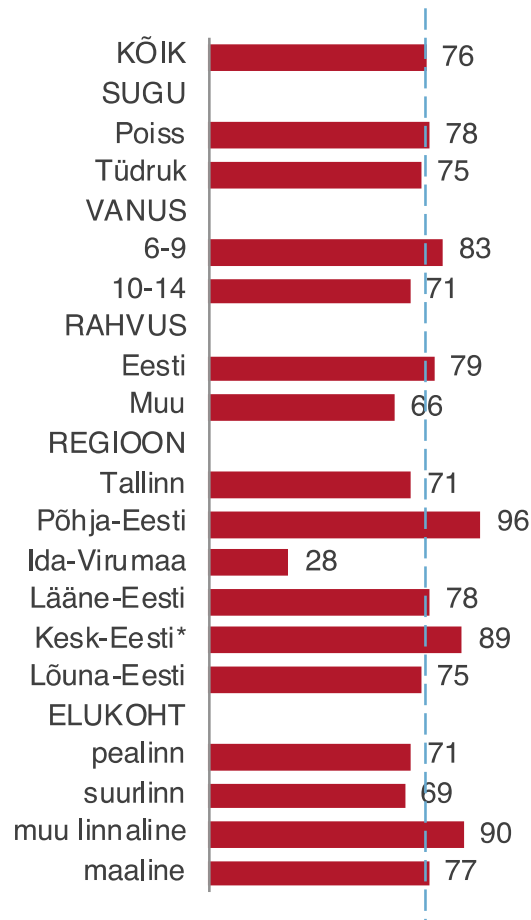
Jalgratturi ohutusvarustus – kasutamise sagedus

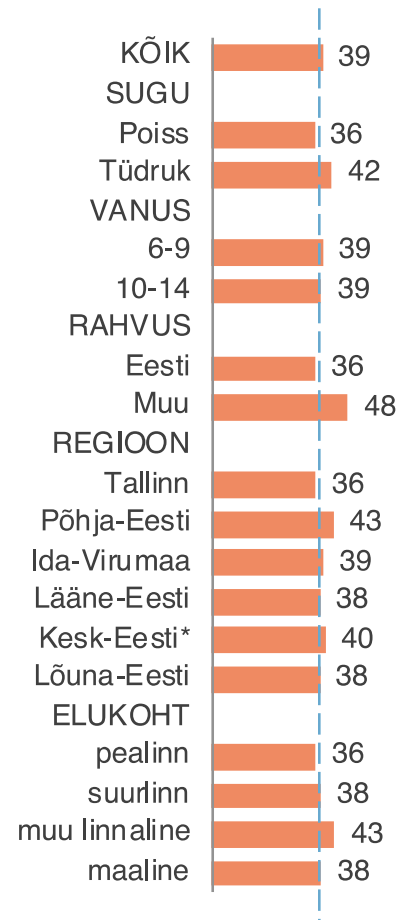
Jalgrattaga sõitmine

Jalgratturi ohutusvarustus – ohutusvarustuse kasutajad, n=265 (jalgratturid), %

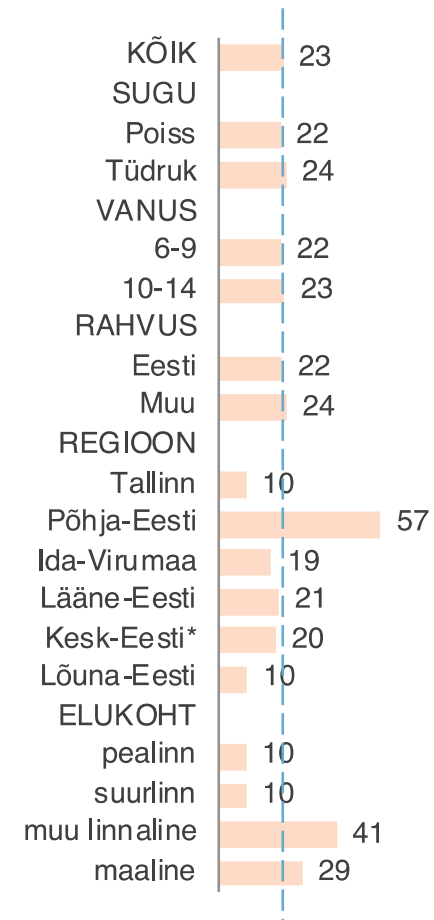
Ratturid, kes kannavad kiivrit
(alati + sageli)

Ratturid, kes kannavad eredaid
riideid
(alati + sageli)

Ratturid, kes kannavad helkurvesti
(alati + sageli)

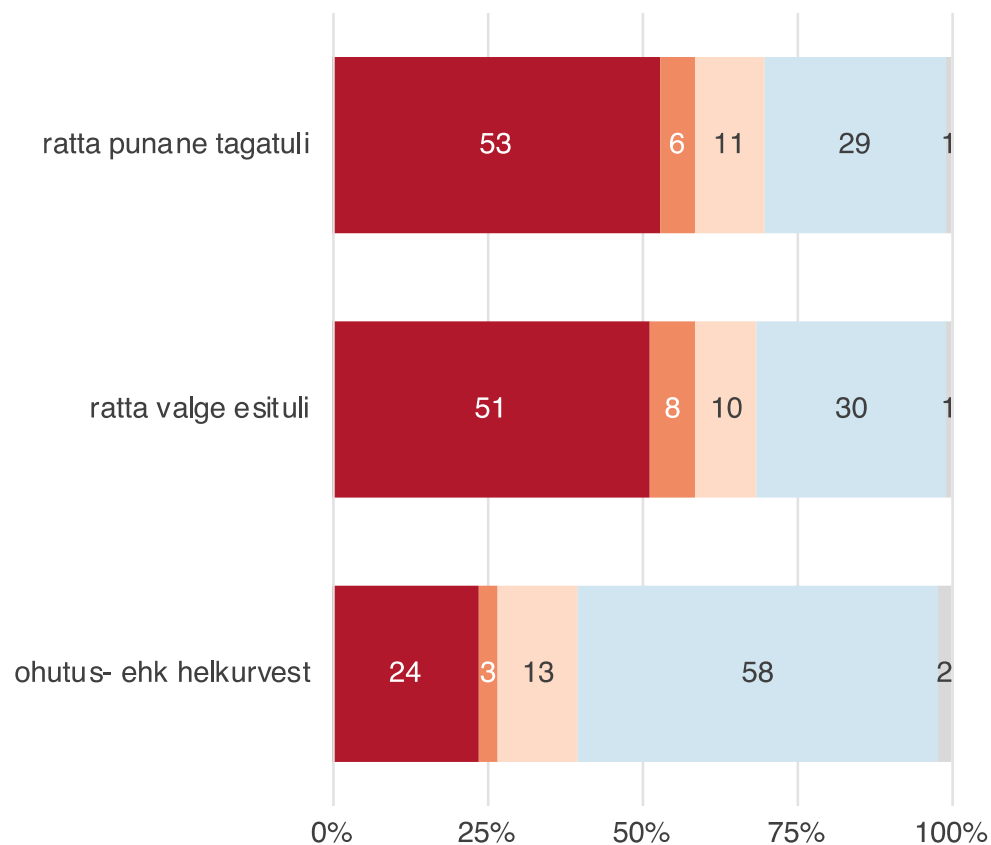

Jalgrattaga sõitmine

Jalgratturi ohutusvarustus – kasutamine

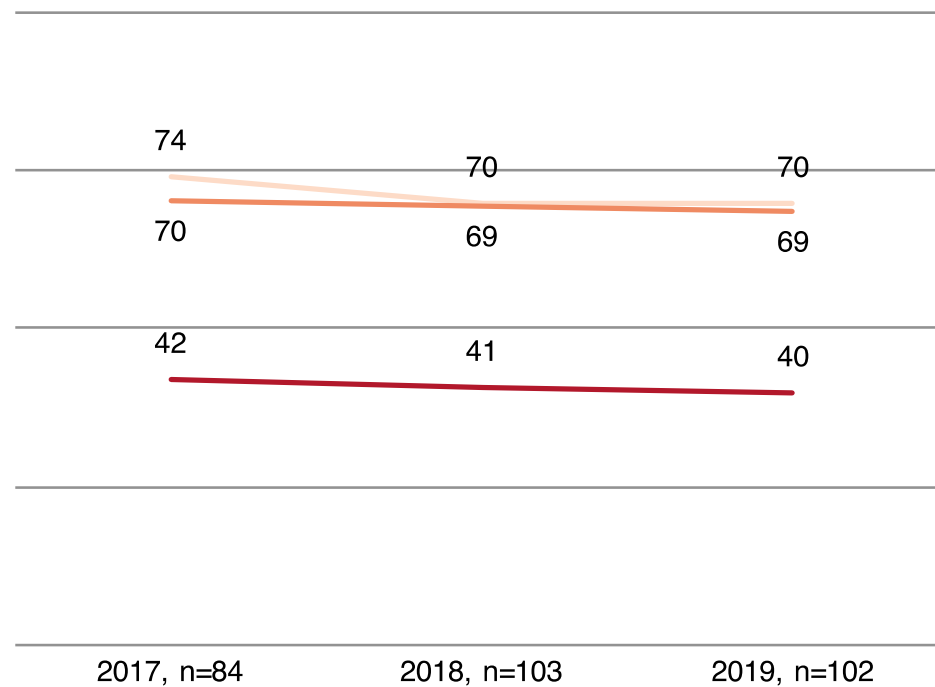
Ohutusvarustuse kasutamise sagedus pimedal ajal,
n=102 (jalgratturid, kes sõidavad pimedal ajal), %

■ Alati ■ Sageli ■ Mõnikord ■ Üldse mitte ■ Ei oska öelda

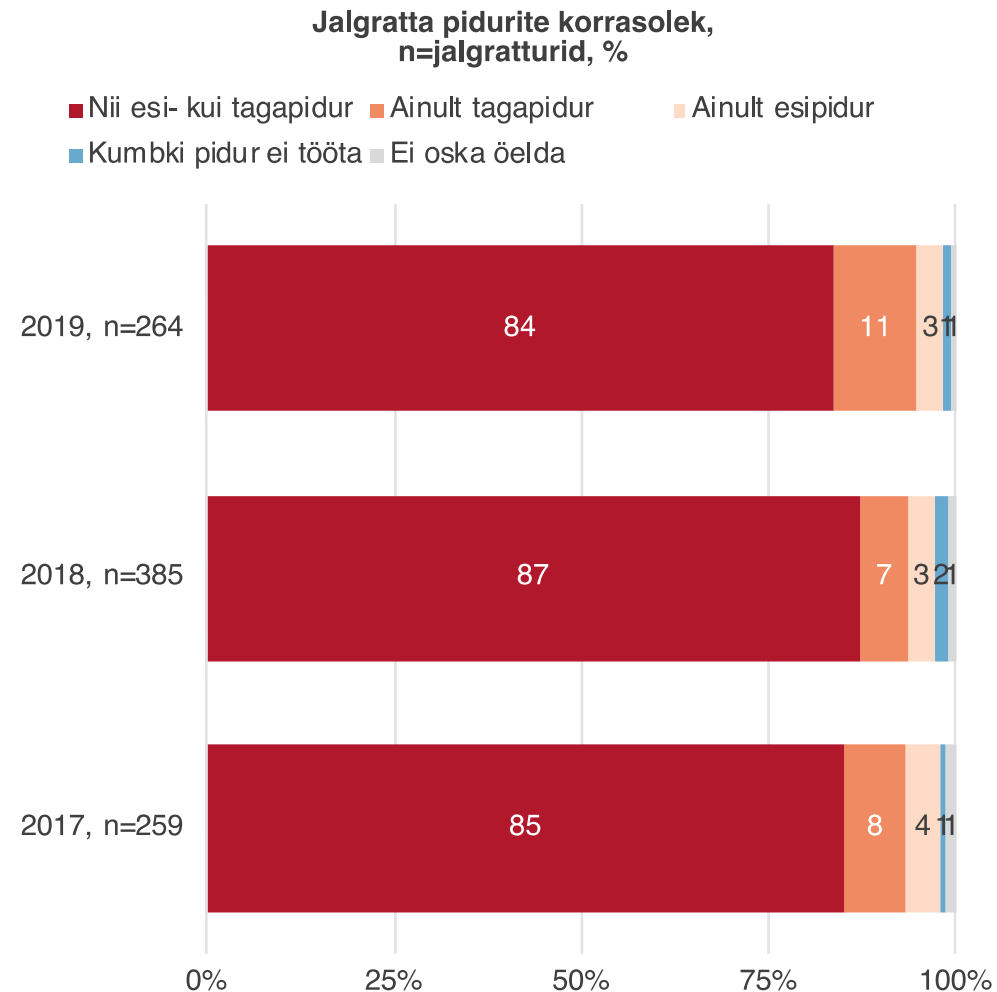
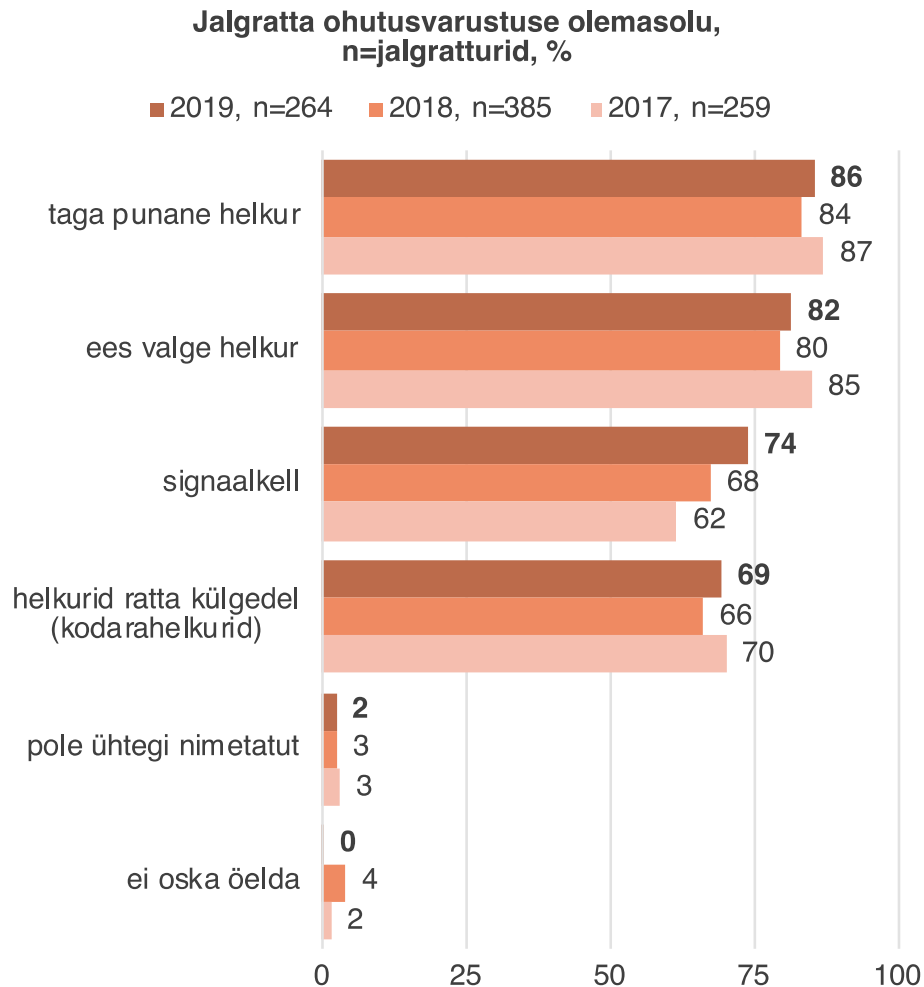
Ohutusvarustuse kasutamine pimedal ajal,
n=jalgratturid, kes sõidavad pimedal ajal, %

— ratta punane tagatuli — ratta valge esituli
— ohutus- ehk helkurvest

Jalgrattaga sõitmine

Jalgratta ohutusvarustus – olemasolu ja pidurite korrasolek, n=jalgratturid, %

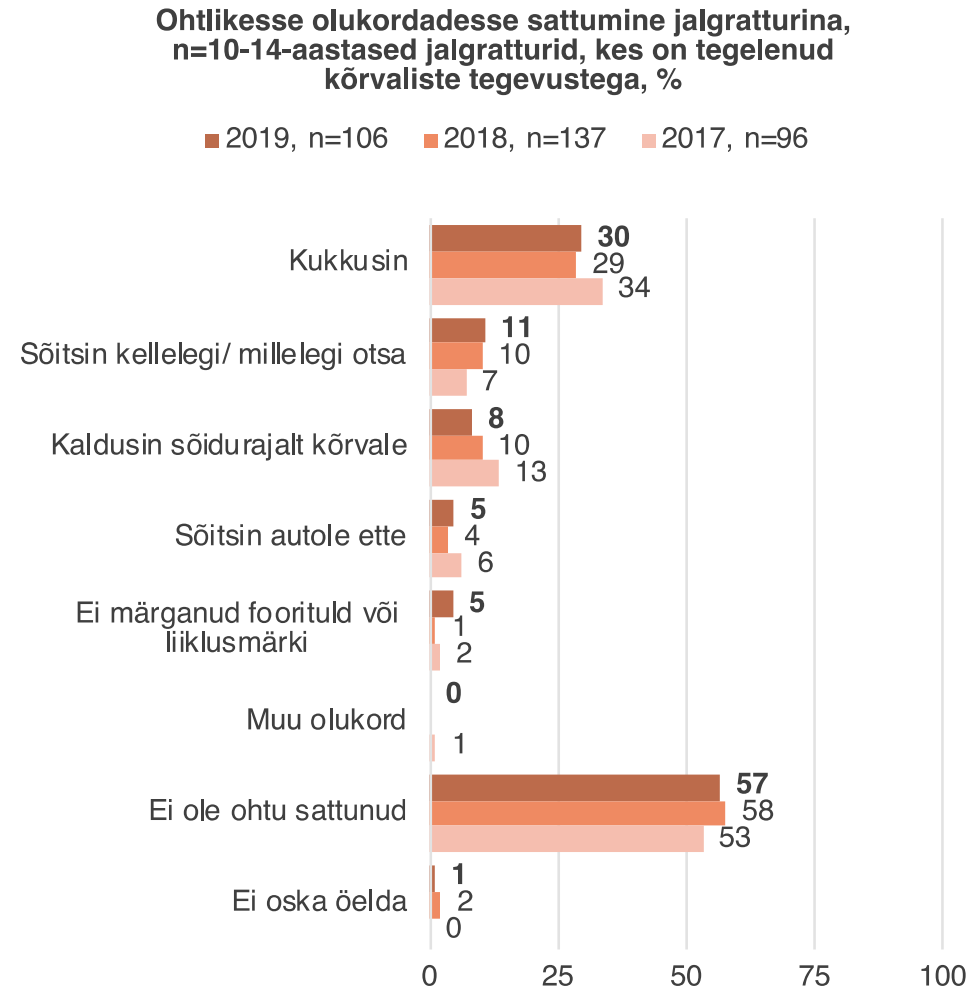
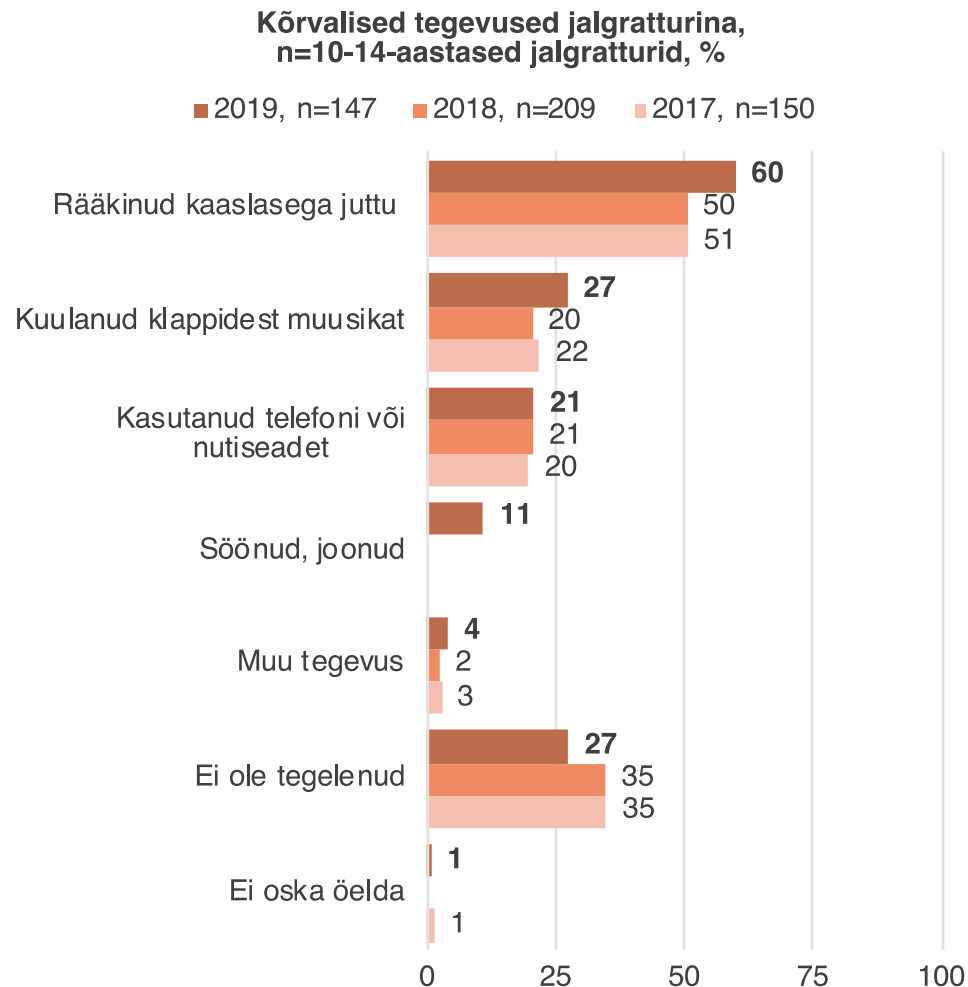
Jalgrattaga sõitmine

Kõrvalised tegevused jalgratturina liigeldes (Slaid 24)

- 72% 10-14-aastastest jalgrattaga sõitvatest lastest on tegelenud viimase 12 kuu jooksul sõidu ajal kõrvaliste tegevustega, s.o 48 – 57 tuhat vastavas vanuses last.
 - Kõige sagedasemaks kõrvaliseks tegevuseks jalgratturina on kaaslasega vestlemine (60%), neljandik on kuulanud kõrvaklappidest muusikat ja viiendik kasutanud telefoni või nutiseadet, muud tegevused enam nii levinud pole (Slaid 24).
 - Kaaslasega vestlemine on sagedasem juhul, kui rattaga sõidetakse maantee servas (69%). Muid erisusi ei ilmne.
 - Eelnevate aastatega on oluliselt sagenenud nii kaaslastega vestlemine (+9%) kui ka kõrvaklappidest muusika kuulamine(+7%) jalgrattaga sõitmise ajal.
-
- Ohtlikku olukorda on sattunud 42% jalgrattaga sõitvatest 10-14-aastastest lastest, kes on sõidu ajal mõne kõrvalise tegevusega tegelenud, s.o 18 – 26 tuhat vastavas vanuses last.
 - Ohtlikku olukorda sattunute osakaal on eelmise aastaga võrreldes samal tasemel.
 - Peamiseks õnnetuseks on olnud kukkumine (kolmandik), seejärel kellelegi/millelegi otsa sõitmine ja sõidurajalt kõrvale kaldumine (kümnnendik) või autole ette keeramine (4%) (Slaid 24).

Jalgrattaga sõitmine

Kõrvalised tegevused jalgratturina liigeldes – tegelemine ja ohtlikesse olukordadesse sattumine, n=kõik, %

Jalgrattaga sõitmine

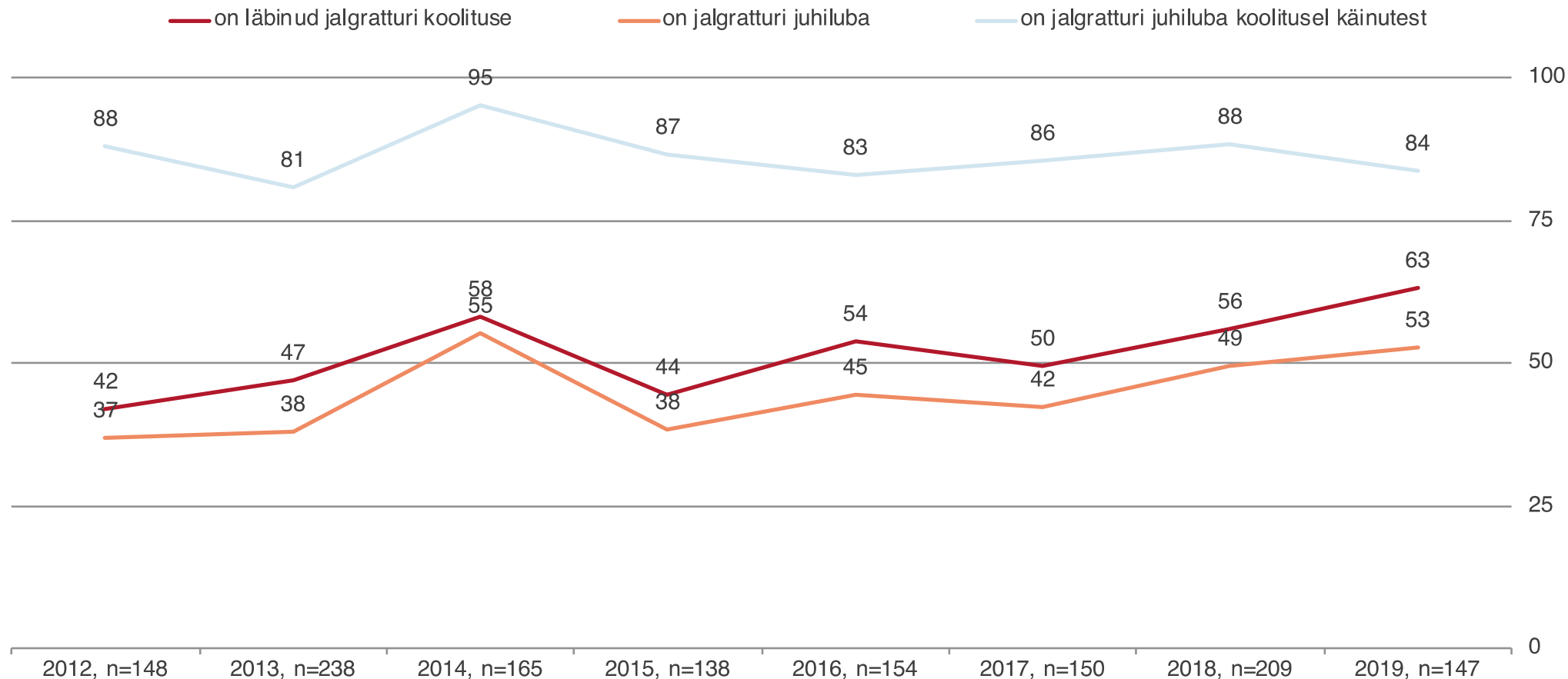
Jalgratturi koolituse läbimine ja jalgratturi juhiluba (Slaid 26-27)

- Jalgratturi koolituse on läbinud 63% 10-14-aastastest jalgrattaga sõitvatest lastest, s.o 95% tõenäosusega 32 – 42 tuhat praegu vastavas vanuses last.
- Hetkel on jalgratturi koolitus pooleli 4%-l 10-14-aastastest lastest.
- Jalgratturi juhiluba on 53% 10-14-aastastest jalgrattaga sõitvatest lastest, s.o 95% tõenäosusega 26 – 36 tuhandel praegu vastavas vanuses lapsel.
- Seega on jalgratturi koolituse läbinutest saanud jalgratturi juhiloa 84% 10-14-aastasest jalgrattaga sõitvatest lastest. See näitaja on madalam kui viimasel kahel aastal (Slaid 26).
- Jalgratturi koolituse on läbinud ning jalgratturi juhiloa on saanud sagedamini eestlased ning väiksemate linnaliste kui ka maapiirkondade 10-14-aastased jalgrattaga sõitvad lapsed (Slaid 27).
- Halvem on olukord mitte-eestlaste, Ida-Virumaa (suuremate linnade) ja Tallinna jalgrattaga sõitvate 10-14-aastaste laste seas.

Jalgrattaga sõitmine

Jalgratturi koolituse läbimine ja jalgratturi juhiluba

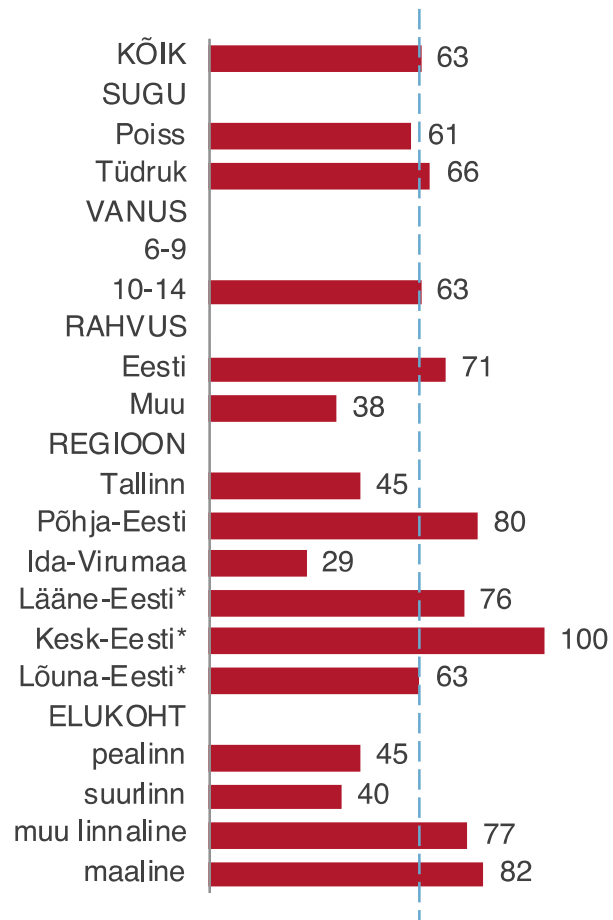
Jalgratturi koolituse läbimine ja jalgratturi juhiluba,
n=10-14-aastased jalgratturid, %

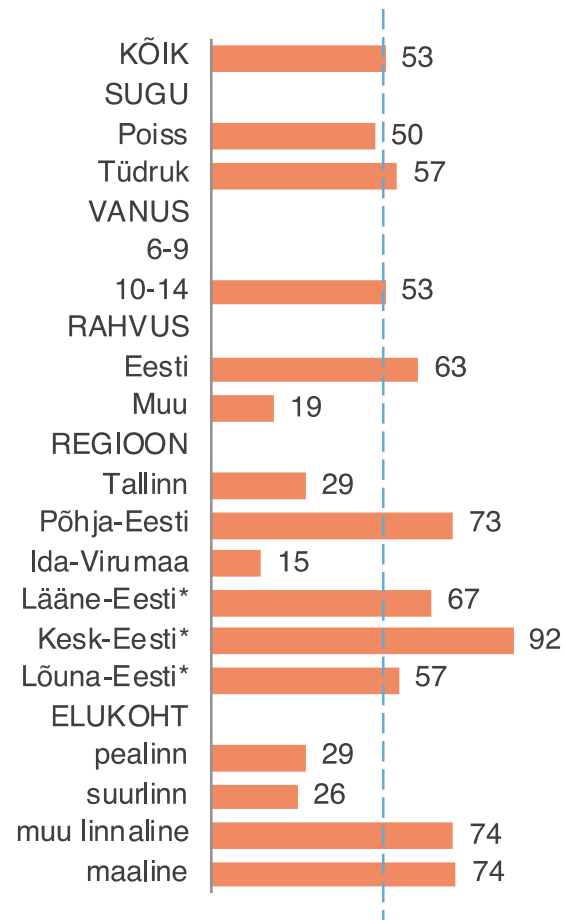
Jalgrattaga sõitmine

Jalgratturi koolituse läbimine ja jalgratturi juhiluba, n=10-14-aastased jalgratturid, %

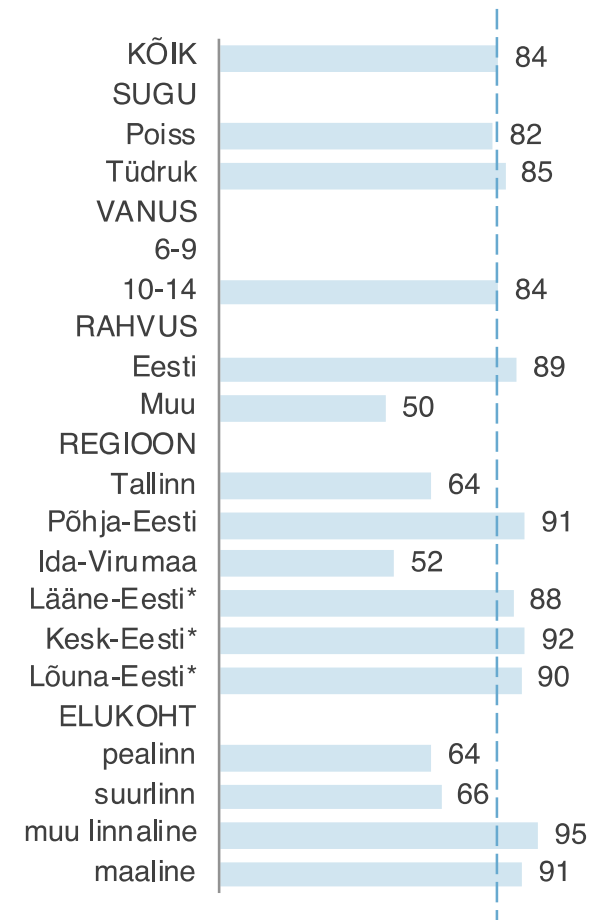
On läbinud jalgratturi koolituse

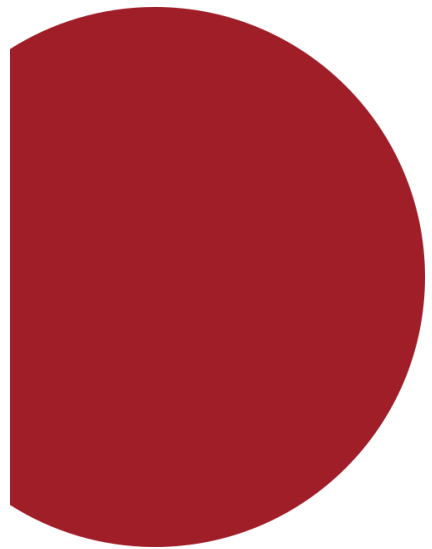

On jalgratturi juhiluba

On jalgratturi juhiluba koolitusel käinutest

Jalakäijana liiklemine

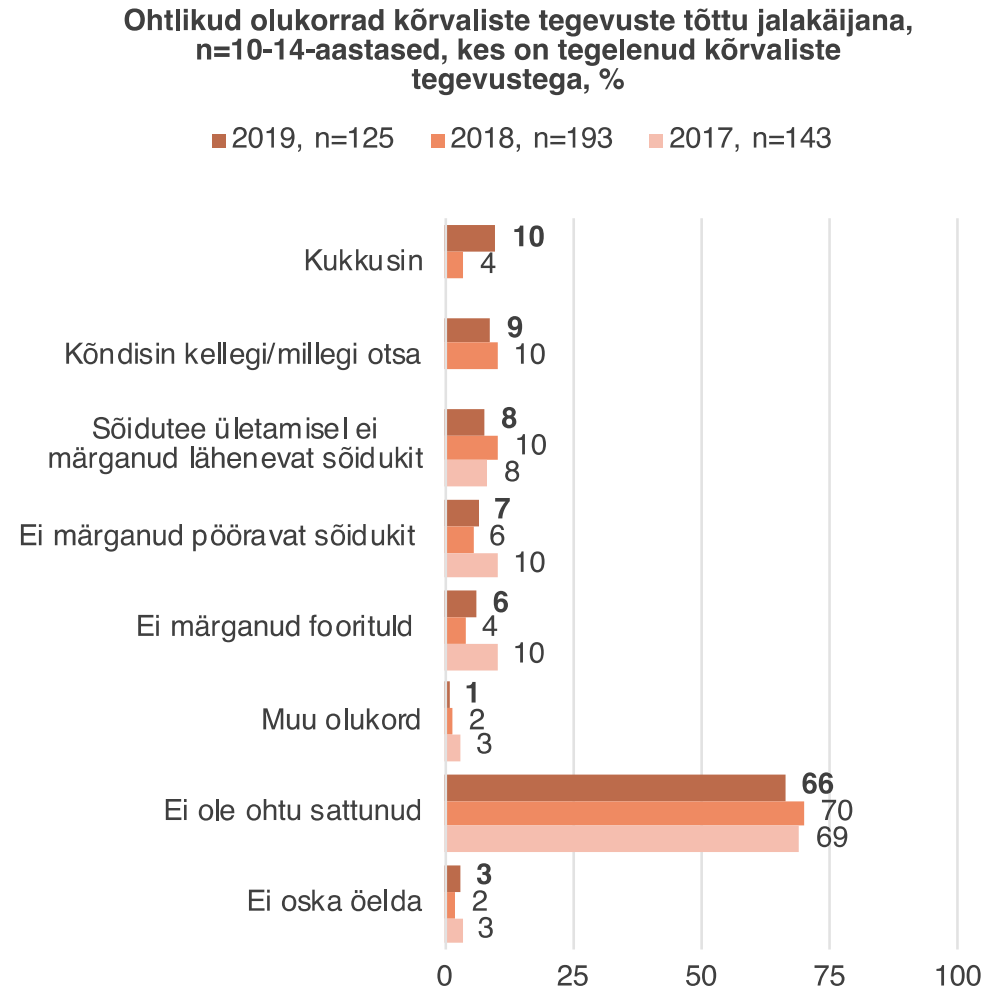
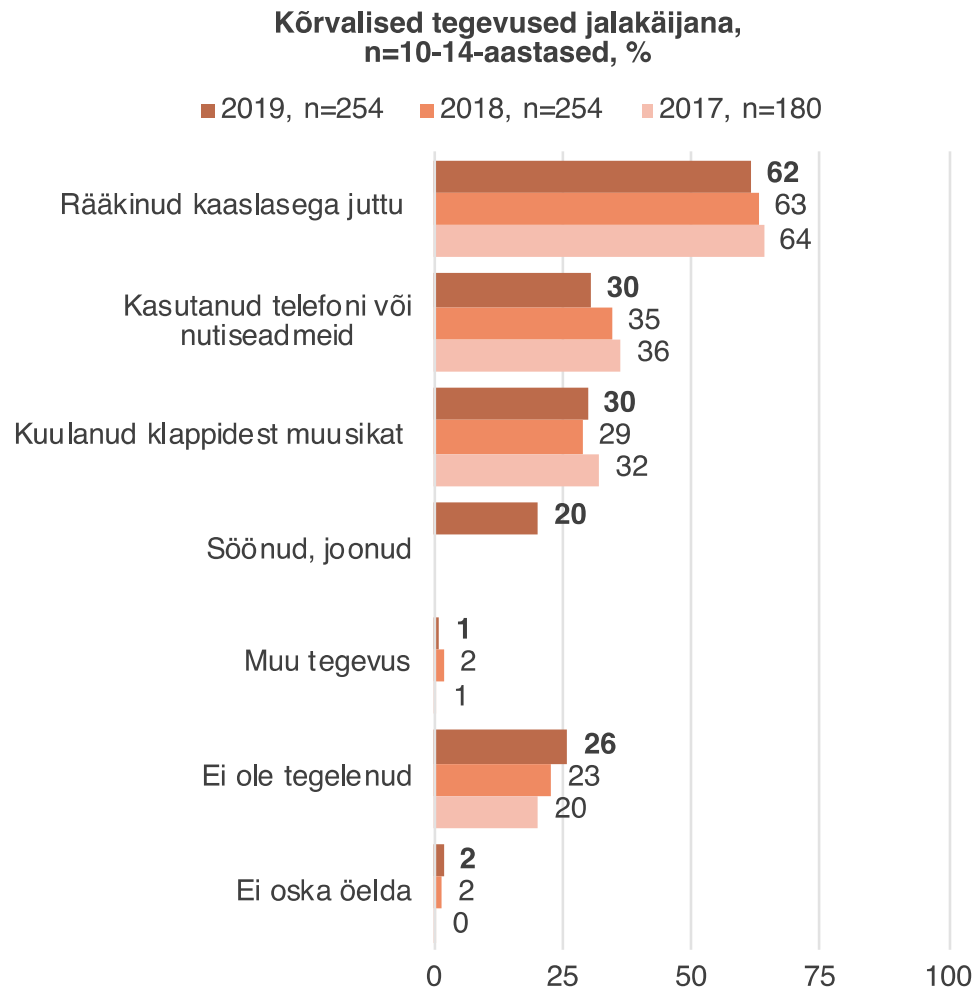
Jalakäijana liiklemine

Kõrvalised tegevused jalakäijana liigeldes ja teeületus (Slaidid 30-31)

- Jalakäijana on kõrvaliste tegevustega tegelenud 72% 10-14-aastastest lastest, s.o 45 – 55 tuhat last; harvemini mitte-eestlased (58%). Jalakäijana kõrvaliste tegevustega tegelemine on viimaste aastate jooksul vähenemas.
- Levinumaks kõrvaliseks tegevuseks on vestlemine kaaslastega (2/3), kolmandik kasutab nutiseadmeid või kuulavad kõrvaklappidest muusikat (Slaid 30).
- Jalakäijana kõrvaliste tegevusega tegelenud 10-14-aastastest lastest on seetõttu liigeldes ohtlikku olukorda sattunud 31%, s.o 10 – 20 tuhat last, sh iga kolmas on sattunud ohtlikku olukorda mitmel erineval põhjusel.
- Kõrvaliste tegevuste tõttu on liigeldes ohuolukorraks olnud samavõrd kukkumine, kellelegi/millelegi otsa kõndimine, sõidutee ületamisel läheneva sõiduki või pöörava sõiduki või fooritule mitte-märkamine (Slaid 30). Ohuolukorra tekkimise põhjused ei ole aastatega muutunud.
- Jalakäijana on liiklusohtlikku olukorda sattunud 10-14-aastastest lastest (Slaid 31):
 - kiirustamise tõttu 9%, s.o 3 – 9 tuhat last, olulist muutust ajas ei ole;
 - reguleerimata ülekäigurajal (valgusfoorita sebral) liigeldes 27%, s.o 13 – 22 tuhat last, 2017. aastal oli see näitaja oluliselt kõrgem (+12%).
- Jalakäijana reguleerimata ülekäigurajal (valgusfoorita sebral) liigeldes on liiklusohtlikku olukorda sattunud peamiselt seetõttu, et sõidukijuht pidurdas äkiliselt (15%).

Jalakäijana liiklemine

Kõrvalised tegevused jalakäijana liigeldes – tegelemine ja ohtlikesse olukordadesse sattumine

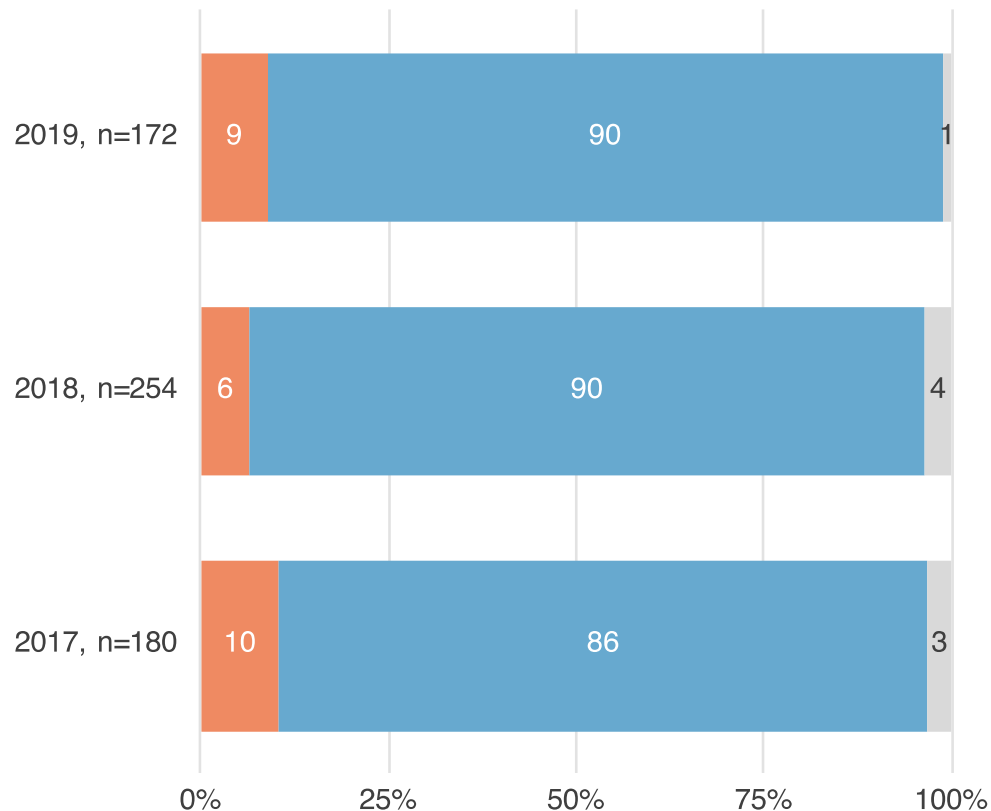

Jalakäijana liiklemine

Teeületus – tegelemine ja ohtlikesse olukordadesse sattumine

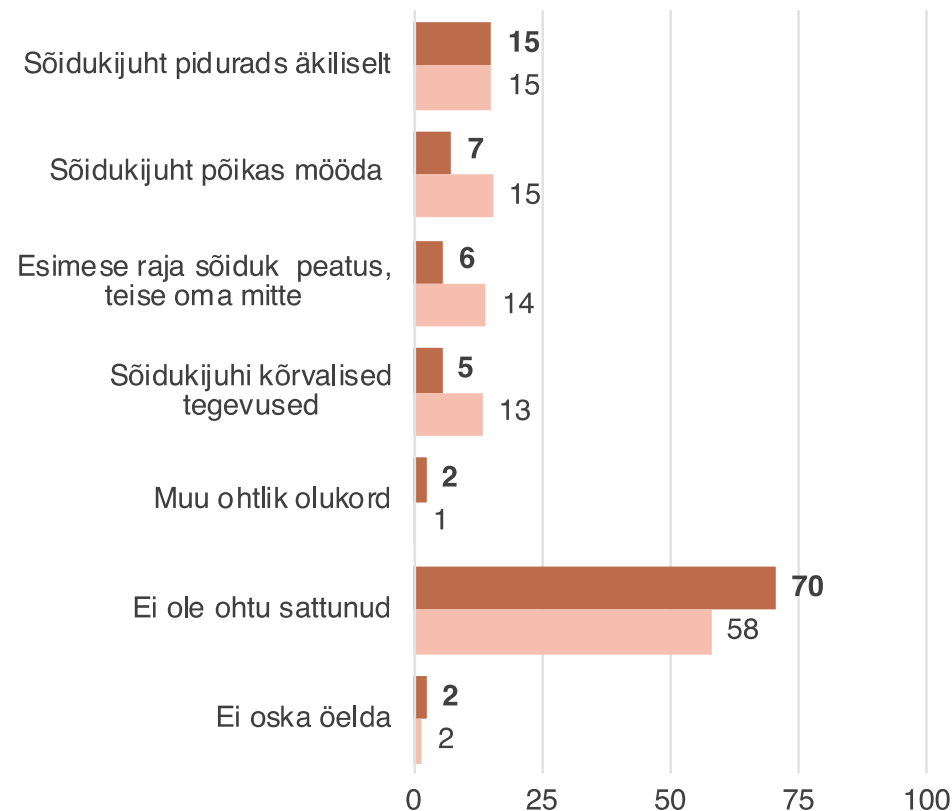
Kiirustamise tõttu ohtlikku olukorda sattumine
jalakäijana,
n=10-14-aastased

Jah Ei Ei oska öelda

Ohtlikku olukorda sattumine reguleerimata ülekäigurajal,
n=10-14-aastased, %

2019, n=254 2017, n=180

Jalakäijana liiklemine

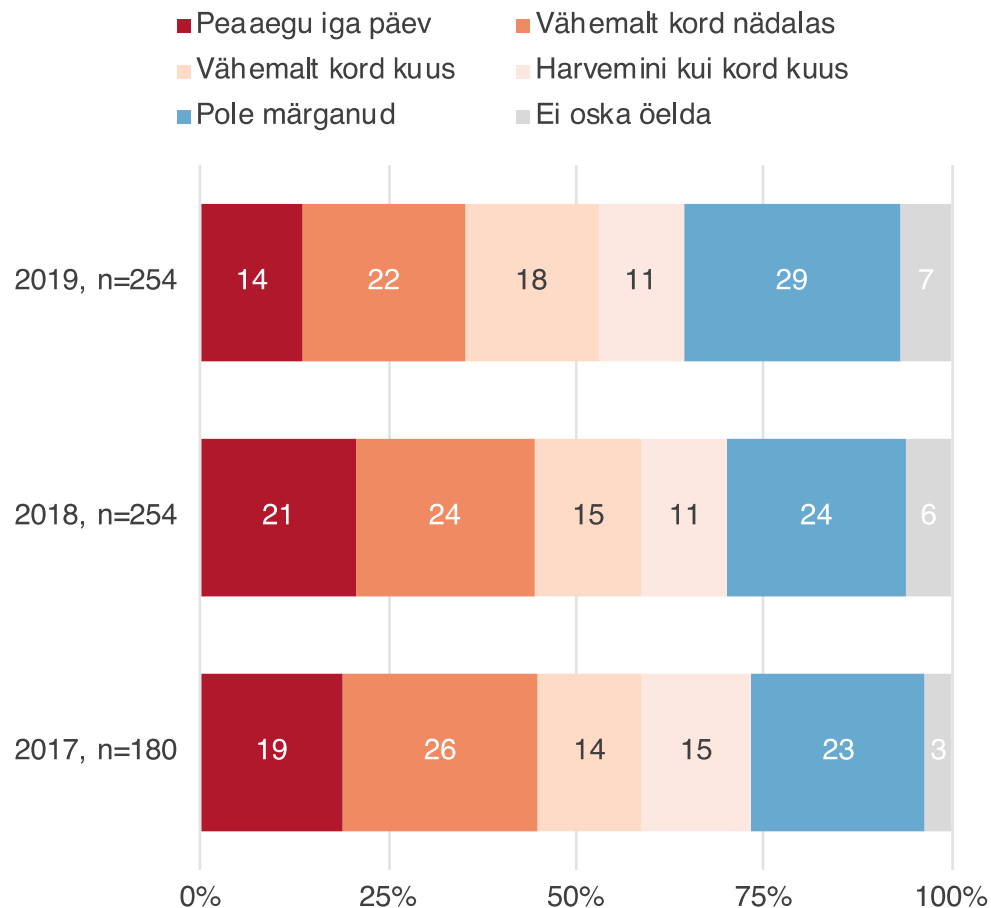
Teeületus – vales kohas tee ületamine ja reguleerimata ülekäigurajal ohtlikesse olukordadesse sattumine (Slaid 33)

- Oma klassi- ja koolikaaslasi on vales kohas (väljaspool sõidutee ületamiseks ettenähtud kohta) teed ületamas näinud 64% 10-14-aastastest lastest, s.o 39 – 49 tuhat last, neist pea pooled on näinud mõnda eakaaslast seda tegemas vähemalt kord nädalas või sagedamini (Slaid 33).
- Viimase kolme aastaga on oma klassi- või koolikaaslast vales kohas teed ületamas näinud üha vähem vastavas eas lapsi, eelkõige on seda vähem nähtud igapäevaselt.
- Põhjuste loetelu, miks 10-14-aastaste laste arvates nende eakaaslased reguleerimata ülekäigurajal liiklusõnnetustesse satuvad on väga mitmekesised – keskmiselt nimetati 2,7 erinevat põhjust ja selgelt ei eristunud neist üksi (Slaid 33).
- Ülejäänud põhjustest harvem arvatakse, et liiklusõnnetuse põhjuseks võib olla vähene liiklemiskogemus (15%).
- Võrreldes varasemate aastatega on levinum arusaam, et lapsed satuvad reguleerimata ülekäigurajal liiklusõnnetusse, kuna nad kasutavad nutiseadmeid ning ei märka vesteldes lähenevaid sõidukeid; samas vähemlevinum on arusaam, et põhjuseks on, et nad ei veendu tee ületamisel selle ohutuses.

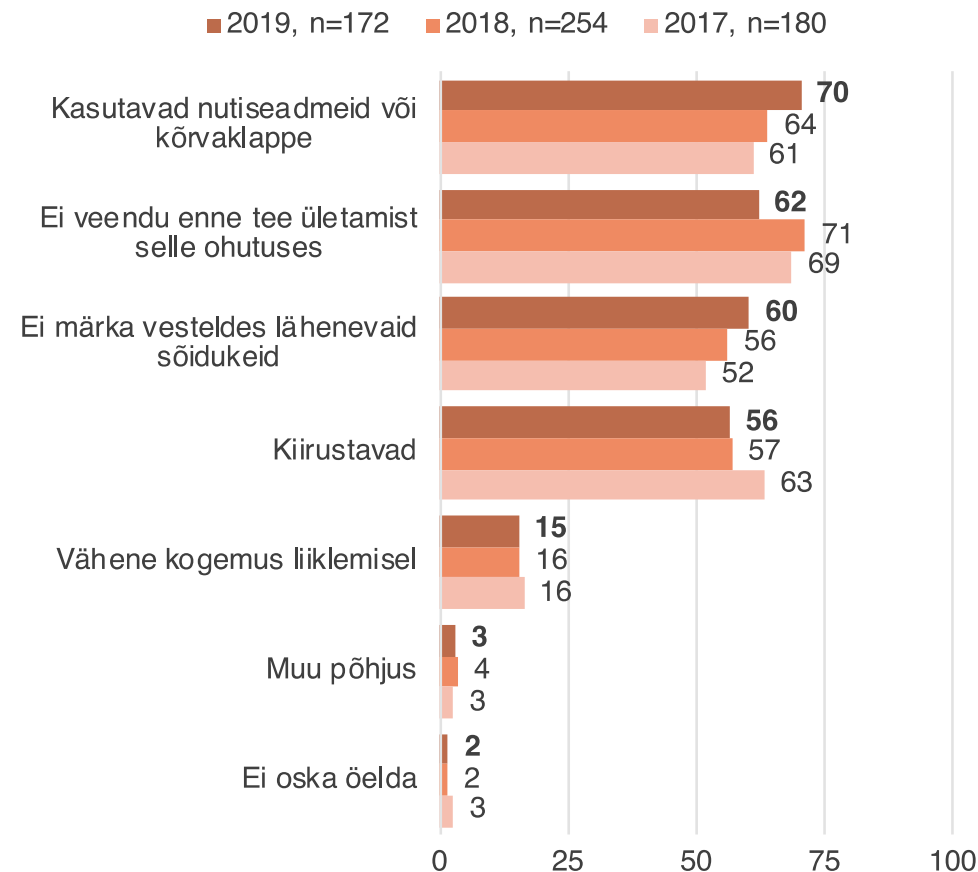
Jalakäijana liiklemine

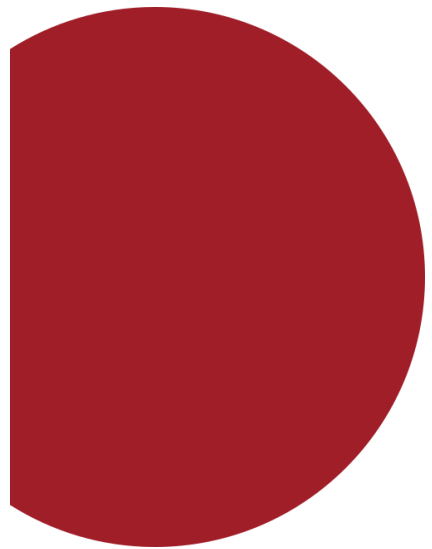
Teeületus – ohtlikku olukorda sattumise põhjused reguleerimata ülekäigurajal

Vales kohas teeületuse sagedus eakaaslaste seas,
n=10-14-aastased

Eakaaslaste ohtlikku olukorda sattumise põhjused
reguleerimata ülekäigurajal
n=10-14-aastased, %

Liiklusohutus

Liiklusohutus

Ohutu liiklemise õpetus (Slaidid 36-37)

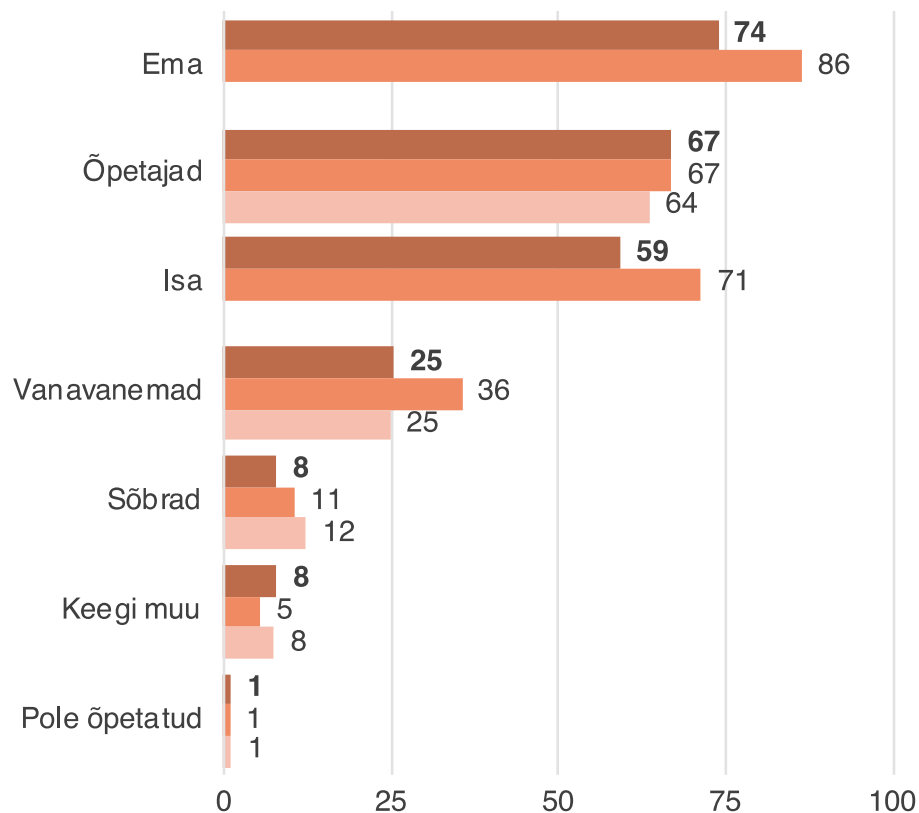
- Valdavalt on lastele ohutust käitumisest liikluses rääkinud vanemad (ema 74% ja isa 59%), 59%-le ka õpetajad (Slaid 36). Üldse ei ole liikluses ohutult liiklema õpetatud 1% lapsi.
- Õpetajate poolset liiklusõpetust on saanud enam 10-14-aastased (76%), emade poolset õpet tütreid (81%) ja vanavanemate poolset õpet Ida-Virumaa lapsed (55%). Muude taustatunnuste osas olulisi erinevusi ei ilmnenud.
- Ka sõidutee ohutu ületamise õpetust (peatu, vaata, veendu) on saanud valdav osa lapsi – 99% (Slaid 36). Taustatunnuste osas olulisi erinevusi ei ilmnenud.
- Reguleerimata ülekäiguradade juures kõnniteedel on sõnumit „Peatu, vaata, veendu“ märganud 54% 6-14-aastastest lastest, s.o 64 - 79 tuhat last (Slaid 37; harvemini on seda näinud Põhja-, Lääne- ja Lõuna-Eesti, samuti maapiirkondade lapsed. Eelmise aastaga võrreldes on sõnumit märganud laste osakaal tõusnud +5%.
- Liiklusaabitsat on õppematerjalina kasutanud 58% 6-14-aastastest lastest, s.o 70 - 85 tuhat last (Slaid 37), koolis on antud materjaliga kokku puutunud 54% ja kodus 11%, seega nii koolis kui ka kodus on liiklusaabitsat kasutanud 7% lastest. Taustatunnuste osas olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Jalakäijana liiklemine

Ohutu liiklemise õpetus, n=kõik, %

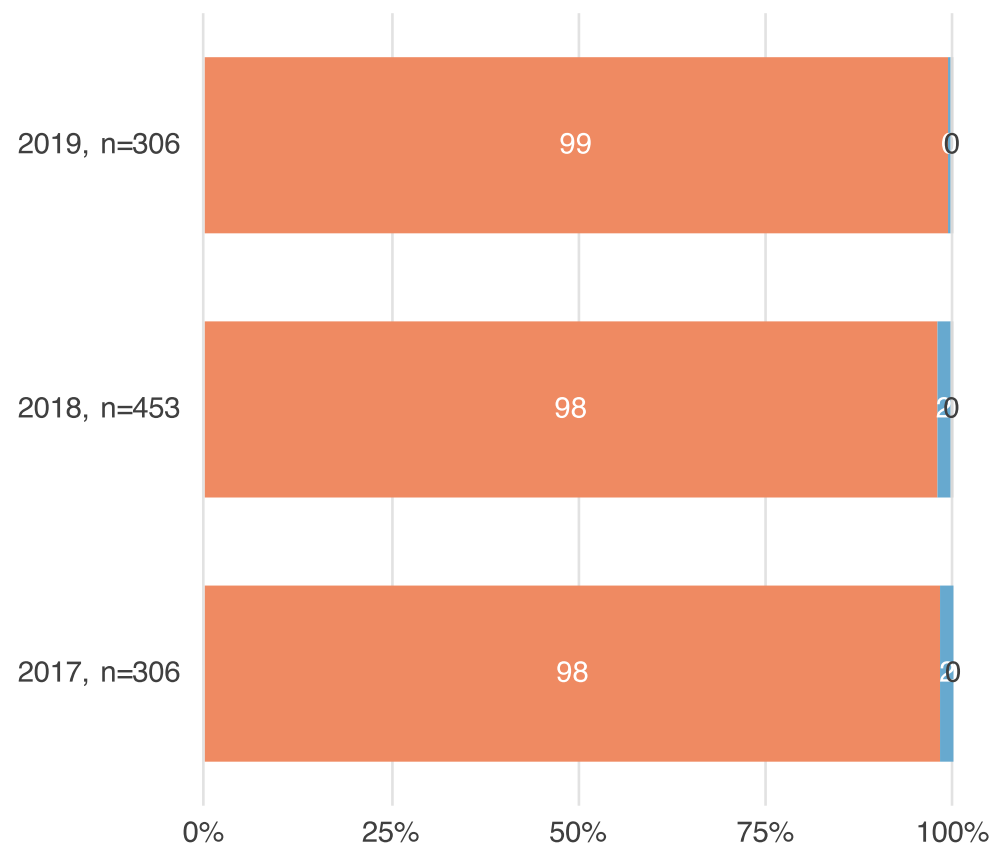
Kes on õpetanud, kuidas liikluses ohutult käituda?
n=kõik, %

2019, n=306 2018, n=453 2017, n=306

Kas on õpetatud, kuidas ohutult sõiduteed ületada?
n=kõik

Jah Ei Ei oska öelda

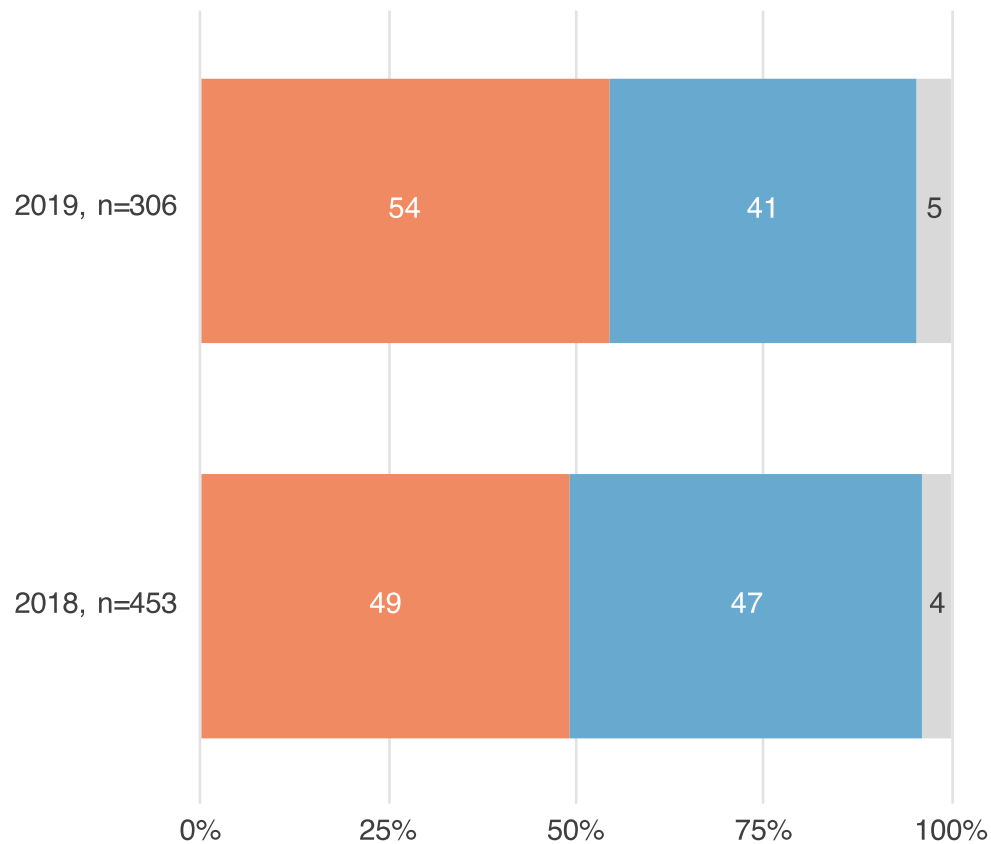

Jalakäijana liiklemine

Ohutu liiklemise õpetus – kõnniteedel „Peatu, vaata, veendu“ märkamine ja liiclusaabitsa kasutamine

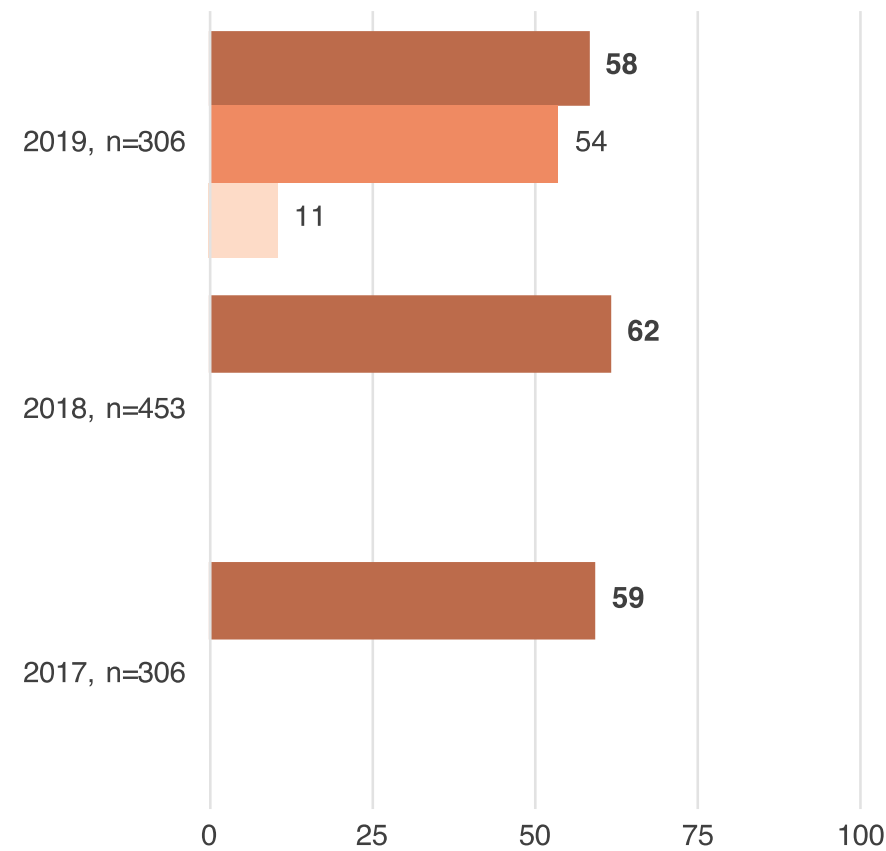
On märganud sõnumit "Peatu, vaata, veendu"
n=453 (kõik), %

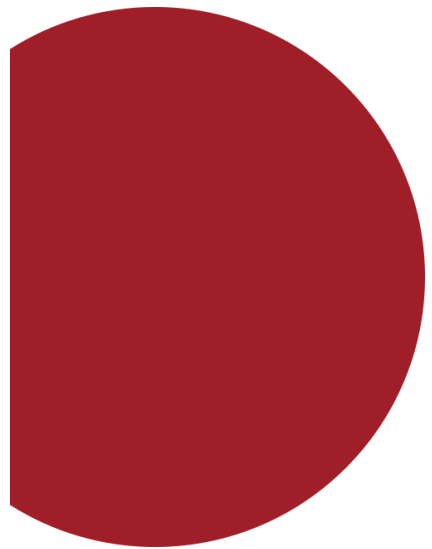
Jah Ei Ei oska öelda

Liiclusaabitsa märkamine,
n=kõik

Jah Koolis Kodus

Ankeet

Ankeet

■ TURVAVÖÖ

1. Kui sageli kinnitad autos turvavöö?

- 1) alati
- 2) sageli
- 3) mõnikord
- 4) üldse mitte
- 5) ei sõida autoga
- 6) ei oska öelda

1A. Kui sageli kinnitad bussiga sõites turvavöö (kui Su koht on sellega varustatud)?

- 1) alati
- 2) sageli
- 3) mõnikord
- 4) üldse mitte
- 5) ei sõida bussiga
- 6) ei oska öelda

2. / 3. Kui sageli kinnitab su ema / isa autos turvavöö?

- 1) alati
- 2) sageli
- 3) mõnikord
- 4) üldse mitte
- 5) ei sõida autoga
- 6) ei oska öelda
- 7) ema / isa ei ole

■ HELKUR

4. Kui sageli Sa kannad pimedal ajal väljas olles helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit, nt lampi?

- 1) alati
- 2) sageli
- 3) mõnikord
- 4) üldse mitte
- 5) ei liigu pimedas
- 6) ei oska öelda

K5 MITTE KÜSIDA KUI K2=7

5. Kui sageli Sinu ema kannab pimedal ajal väljas olles helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit, nt lampi??

- 1) alati
- 2) sageli
- 3) mõnikord
- 4) üldse mitte
- 5) ei liigu pimedas
- 6) ei oska öelda
- 7) ei ole ema

K6 MITTE KÜSIDA KUI K3=7

6. Kui sageli Sinu isa kannab pimedal ajal väljas olles helkurit või muud enda nähtavaks tegemise vahendit, nt lampi?

- 1) alati
- 2) sageli
- 3) mõnikord
- 4) üldse mitte
- 5) ei liigu pimedas
- 6) ei oska öelda
- 7) ei ole isa

Ankeet

▪ JALGRATAS

7. Kas oled viimase 12 kuu jooksul sõitnud jalgrattaga?

- 1) jah
- 2) ei

K8-K28 KUI K7=1 (ON SÕITNUD JALGRATTAGA)

8. Kui sageli Sa oled viimase 12 kuu jooksul jalgrattaga sõitnud?

- 1) peaaegu iga päev
- 2) vähemalt kord nädalas
- 3) vähemalt kord kuus
- 4) harvemini kui kord kuus
- 5) ei oska öelda

9. Kus Sa peamiselt jalgrattaga sõidad? VÕIB MITU VASTUST!

- 1) hoovis või õuealal
- 2) kodutänaval
- 3) teistel tänavatel
- 4) kergliiklus- ehk kõnni- või jalgrattateel
- 5) maantee servas
- 6) ei oska öelda

10. Kui sageli Sa kannad jalgrattaga sõites ... ?

Reeglina/Sageli/Mõnikord/Üldse mitte/Ei oska öelda

- 1) Ohutus- ehk helkurvesti
- 2) Muid ereda värvusega riideid
- 3) kiivrit

11. Kas Sinu jalgrattal on olemas ... ? VÕIB MITU VASTUST!

- 1) ees valge helkur
- 2) taga punane helkur
- 3) helkurid ratta külgedel (kodarahelkurid)
- 4) signaalkell
- 5) pole ühtegi nimetatut
- 6) ei oska öelda

12. Kui sageli Sa sõidad jalgrattaga pimedal ajal, kas ... ?

- 1) sageli
- 2) mõnikord
- 3) üldse mitte
- 4) ei oska öelda

KUI K12=1-2

13. Kui sageli pimedal ajal jalgrattaga sõites ... ?

Reeglina/Sageli/Mõnikord/Üldse mitte/Ei oska öelda

- 1) Põleb rattal ees valge tuli
- 2) Põleb rattal taga punane tuli
- 3) Kannad ohutus- ehk helkurvesti

14. Millised Sinu jalgratta pidurid töötavad korralikult?

- 1) nii esi- kui tagapidur
- 2) ainult esipidur
- 3) ainult tagapidur
- 4) kumbki pidur ei tööta
- 5) ei oska öelda

Ankeet

K15-K18 KUI K7=1 ja T5=10-14-AASTASED (JALGRATTAGA SÕITVAD 10-14-AASTASED)

15. Milliste kõrvaliste tegevustega Sa oled jalgratturina liigeldes tegelenud viimase 12 kuu jooksul?

- 1) kasutanud telefoni või nutiseadmeid (lugemiseks, kirjutamiseks, helistamiseks, mängimiseks, sotsiaalmeedias osalemiseks, videote vaatamiseks)
- 2) kuulunud kõrvaklappidest muusikat
- 3) rääkinud kaaslasega juttu
- 4) sõõnud või joonud
- 5) muu tegevus
- 6) ei ole kõrvaliste tegevustega tegelenud
- 7) ei oska öelda

KUI K15=1-6

16. Millistesse ohtlikesse olukordadesse Sa oled kõrvaliste tegevuste tõttu jalgratturina liigeldes viimase 12 kuu jooksul sattunud? VOIB MITU VASTUST!

- 1) kukkusin
- 2) sõitsin kellelegi/millelegi otsa
- 3) kaldusin sõidurajalt kõrvale
- 4) sõitsin autole ette
- 5) ei märganud foorituld või liiklusmärki
- 6) muu olukord, mis? _____
- 7) ei ole ohtu sattunud
- 8) ei oska öelda

17. Kas Sa oled läbinud jalgratturi koolituse?

- 1) jah
- 2) ei
- 3) hetkel õpin
- 4) ei oska öelda

18. Kas Sul on jalgratturi juhiluba?

- 1) jah
- 2) ei
- 3) ei oska öelda

LIIKLUSOHUTUS

19. Kes on sulle õpetanud, kuidas liikluses ohutult käituda?

- 1) ema
- 2) isa
- 3) vanaisa või vanaema
- 4) õpetaja
- 5) sõbrad
- 6) keegi muu (kes?) _____
- 7) keegi pole õpetanud
- 8) ei oska öelda

KUI K19=1-6

20. Kas Sulle on õpetatud et enne sõidutee ületamist peab peatuma, vaatama ja veenduma, et tee ületamine on ohutu??

- 1) jah
- 2) ei
- 3) ei oska öelda

22. Kas Sa oled reguleerimata ülekäiguradade juures kõnniteedel märganud sõnumit PEATU, VAATA, VEENDU! (NÄIDATAKSE: FOTO)

- 1) jah
- 2) ei
- 3) ei oska öelda

Ankeet

21. Kas Sa oled kasutanud järgmist õppematerjali? (NÄIDATAKSE LIIKLUSAABITSAT)

- 1) jah, koolis
- 2) jah, kodus
- 3) ei
- 4) ei oska öelda

K23-28 KUI T5=10-14-AASTASED

23. Mis põhjustel satuvad lapsed Sinu arvates reguleerimata ülekäigurajal (valgusfoorita sebral) liiklusõnnetusse? MITU VASTUST!

- 1) kiirustamine
- 2) ei veendu enne tee ületamist selle ohutuses
- 3) kasutavad teed ületades nutiseadmeid või kõrvaklappe
- 4) ei märka kaaslasega rääkides lähenevaid sõidukeid
- 5) vähene kogemus liiklemisel
- 6) muu põhjus (mis?) _____
- 7) ei oska öelda

24. Kui sageli Sa näed oma klassi- ja koolikaaslasi vales kohas (väljaspool sõidutee ületamiseks ette nähtud kohta) teed ületamas?

- 1) peaaegu iga päev
- 2) vähemalt kord nädalas
- 3) vähemalt kord kuus
- 4) harvemini kui kord kuus
- 5) pole märganud
- 6) ei oska öelda

■ **25. Millistesse ohtlikesse olukordadesse oled reguleerimata ülekäigurajal (valgusfoorita sebral) teed ületades viimase 12 kuu jooksul sattunud? VÕIMALIK MITU VASTUST!**

- sõidukijuht on pidanud äkiliselt pidurdama
- esimese raja sõiduk on tee andmiseks peatunud, kuid teise raja oma mitte
- sõidukijuht on kiirust vähendamata mööda põiganud
- sõidukijuht ei märganud mind, kuna tegeles kõrvaliste tegevustega (näiteks rääkis telefoniga)
- muu ohtlik olukord, mis? _____
- ei ole ohtu sattunud
- ei oska öelda

26. Milliste kõrvaliste tegevustega oled jalakäijana liigeldes tegelenud?

- 1) kasutanud telefoni või nutiseadmeid (lugemiseks, kirjutamiseks, helistamiseks, mängimiseks, sotsiaalmeedias olemiseks, videote vaatamiseks)
- 2) kuulanud kõrvaklappidest muusikat
- 3) rääkinud kaaslasega juttu
- 4) süüanud, joonud
- 5) muu tegevus
- 6) ei ole kõrvaliste tegevustega tegelenud
- 7) ei oska öelda

Ankeet

KUI K26=1-4

27. Millistesse ohtlikesse olukordadesse oled Sa sattunud kõrvaliste tegevustega tegelemise tõttu jalakäijana liigeldes?

- 1) sõidutee ületamisel ei märganud lähenevat sõidukit
- 2) ei märganud foorituld
- 3) ei märganud pööravat sõidukit
- 4) kukkusin
- 5) kõndisin kellegi / millegi otsa
- 6) muu olukord
- 7) ei ole ohtu sattunud
- 8) ei oska öelda

28. Kas oled jalakäijana kiirustamise tõttu liiklusohtlikku olukorda sattunud?

- 1) jah
- 2) ei
- 3) ei oska öelda